

UZŅĒMĒJDARBĪBA.

Biznesa trenere **Vita Brakovska**: kā iepakot ideju un uz to, no kā iznāk bizness, paskatīties gan no augšas, gan apakšas.

➔ 7. lpp.

PERSONĪBA.

Cena
0,80 eiro

Nr. 18
(11 549)

„Man ir spīts uzvarēt,” atzīst Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākais inspektors, ugunsdzēsības sporta meistars, labs ģimenes cilvēks **Dzintars Pakalns**.

➔ 8., 9. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Otrdiena, 2020. gada 3. marts

Atjauno Riežupes smilšālu ieeju

Daudzus Kuldīgas iedzīvotājus satraucis ieraksts sociālajos tīklos, pēc kura var noprast, ka Riežupes smilšālas pēdējo dienu spēcīgajās lietavās iebrukušas vai noskalotas. Visu paspilgtina pievienotie fotoattēli. Taču izrādās, ka alas ieeja tiek stiprināta.

Riežupes smilšālās tiek nostiprināta ieeja.

„Aizlūdzam par Riežupes smilšu alām, kur lielie ūdensplūdi izskalojuši iežus. Lai dod Dievs gudrību alu stiprināšanai!” šāds ieraksts atrodams sociālajā tīklā *Facebook*, un to ievietojuši Rita Štofregena, kuru daudzi atceras kā saimniecei tūristu iecienītājā objektā. *Kurzemnieks* sazinās ar šībrīža smilšālu īpašnieci Inesi Štofregenu. Viņa paskaidro, ka nekādu nobrukumu nav bijis, bet, kamēr alas apmeklētājiem slēgtas, tās tiek stiprinātas. Vīrs galvenās

ieejas ir atrakta zeme, lai no augšas ielaistu materiālus, tiek nomainīti gadu gaitā samirkušie baļķi, kas kā durvju aila savu laiku nokalpojusi. Lai būtu papildu drošība, vēl tiek stiprinātas alas ieejas sienas, koka konstrukcijas papildinot ar dzelzsbetona stabiem. Kā novēro *Kurzemnieks*, par lietavu izskalojumiem nekas neliecina. „Varējām neko nedarīt, bet tā ir manis pašas iniciatīva, ka visam jābūt kārtībā. Tur, kur kāds strādā, vienmēr viss ir slikti. Tur,

kur guļ, viss vienmēr ir labi,” smaidot nosaka I.Štofregena.

Viņas pavadībā *Kurzemnieka* žurnālists izstaigā alu iekšieni. Arī tur nogrūvumu pazīmju nav. Acīmredzot tiešām darbs vērsts uz to, lai, atsākoties tūrisma sezonai, Riežupes smilšālās varētu uzturēties droši.

Alberta Dintera
teksts un foto

ŠAJĀ NUMURĀ VĒL:

- 4. lpp.** Deg virtuve, cilvēku aizved uz slimnīcu.
- 10. lpp.** Izpētīts dabas liegums Ventas un Šķerveļa ieleja.
- 12.-13. lpp.** Latvijas vieglatlētikas čempionātā Kuldīgā.

Piektdien, 6. martā:

- Iedzīvotāju sapulces Laidos un Padūrē.
- Ko likt galdā gavēņa laikā.
- Piemin Oskaru Kalpaku.
- Gatis Rožkalns pludmales futbolu spēlē Taizemē.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Nekas nav velti

Daina Tāfelberga

Dzirdot, kā visapkārt runā vien par koronavīrusu Covid-19 un tā iespējamo izplatību arī Latvijā, gandrīz gribas piekrist Latvijas Infektoloģijas centra galvenajai ārstei Baibai Rozentālei, ka tik traki jau nebūs. Vienīgi ne tik emocionāli, kā to publikai sacīja bijusī veselības ministre, norādot uz velti saceltu ažiotažu. Dzīvojam taču citos platumā grādos un sīkspārņus neēdam, jo mums no Eiropas ievēd ar antibiotikām piesātinātu liellopu gaļu un par spīti Āfrikas cūku mērim vēl ir noturējušies daži cūkaudzētāji.

„Ceļu neuztaisīja, gāzi neievilka, kur tad nu koronavīrusus līdz mums atnāks!”

Būs vai nebūs – to par 100% neviens nevaram apgalvot. Jebkurā gadījumā tai tālajā Ķīnā radusies baidā nejaucība ir sava veida pārbaudījums arī Latvijas atbildīgajiem, tostarp veselības dienestiem. Vai mums ir efektīva sistēma, lai atklātu tos, kuri var inficēt citus, kā arī pārbaudītu tos, kuri ar inficēto cilvēku bijuši saskarē? Vai ikviens zina, kā atpazīt vīrusa pazīmes, kad un kur vērsties pēc medicīniskās palīdzības? Ne jau visi citīgi tver informāciju medijos – kāds varbūt apzināti no tās novēršas, tādā veidā uzlikdams sev bruņas, jo iedomas un bailes var materializēties. Pēc principa: notiks tas, no kā visvairāk baidies.

Tomēr daļā sabiedrības bailes jau valda, tāpēc informācijai jābūt pieejamai visos iespējamajos veidos, lai nesāktos panika. Galu galā tas arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu un ģimenes ārstus pasargās no liekiem izsaukumiem pie pacientiem, kuriem bīstamu saslimšanas pazīmju nav. Vēl ir daudz jautājumu, kas sākas tā: „Vai esam gatavi?” Un, ja uz tiem nav pārliecinošas atbildes, tad tiešām vieglāk mest ar roku, sak’, tā ir velta ažiotaža. Līdzīgi kā anekdotiskā sarunā, kurā viena lauku tante jautā otrai, vai tas koronavīruss pie mums atnāks. „Ceļu neuztaisīja, gāzi neievilka, kur tad nu vīruss te atnāks!” atteic otra.

Te nu stāsts nonāk līdz citai sadaļai. Ar Dieva žēlastību pasargāsim savus ļaudis no saslimšanas. Bet vīrusa izplatības ietekmi uz ekonomiku ziemā nav mūsu spēkos pavērst citā virzienā. Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) prognozē, ka par globālo fabriku sauktās Ķīnas izaugsmes temps samazināsies vairāk nekā par 5%, savukārt pasaules ekonomikas attīstība – aptuveni par 3%. Tas esot labvēlīgais scenārijs, ja epidēmiju izdosies ierobežot Ķīnā. Bet pastāv arī negatīvais scenārijs, un tas paredz globālu pandēmiju, kas var būt milzīgs slogs valstīm ar vāji attīstītu veselības aizsardzību. Tādā gadījumā pat SVF sargājas kaut ko prognozēt. Un atkal: neskaidrība rada bailes, bet tās – paniku.

TRĪS PAR VIENU

Februārī nokrišņu daudzums ievērojami pārsniedzis normu, un mēnesis atzīts par pēdējos gados slapjāko. Kā tas ietekmē laukropību un mežsaimniecību?

Problēmas var radīt sausums

1. Māris Narvils, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vecākais speciālists aukropībā:

– Slapjums ir liels, īpaši Kurzemē smagākajās augsnēs. Taču lijis ir diezgan vienmērīgi, līdz ar to ūdens spējis aizplūst prom un bojājumi augiem nav nodarīti. Mazās upītes dažviet izgājušas no krastiem, bet jau dažās dienās plūdi noskrējuši. Sliktāki būtu intensīvi nokrišņi. Tāds pats mitrums kādreiz ziemās zemē nonāca sniega veidā. Sliktums

būs vēlāk, kad ūdens būs aiztecējis un zeme strauji kļūs arvien sausāka. Tad uz lauka būs jāstrādā ļoti ātri.

Šobrīd šķiet, ka tas nav aktuāli, jo marts būs līdzīgs februārim. Tādi īsti pavasara darbi vēl tik drīz nesāksies. Sējumiem kaitējumu var nodarīt liels sausums, jo tos nevar aplaistīt. Smilšainākā augsne mitrums ātri izžūs, augi var aizkalst, var arī uzņākt sals vēl maijā. Vietās, kur mitrumu var saglabāt ilgāk, vairāk jāpievēršas tiešās sējas metodēm. Klimata pārmaiņas norāda,

ka ar iepriekšējām vairs nevarēs strādāt. Jādoma par meliorāciju ar reversu režīmu, lai mitrumu ne tikai nolaistu, bet arī uzkrātu.

Problēma ir kompleksa – esam pieraduši risināt tikai vienu daļu, nepadomājot, ka var notikt arī pretējais. Jau iepriekš bijušas krasas pārmaiņas – kā no viena grāvja otrā. Diemžēl domāšana ir diezgan inerta. Ja vienā gadā laika apstākļi bijuši slikti, cilvēki cer, ka nākamajā būs labāki un viss izlīdzināsies.

Attīstība kā aprīlī

2. Normunds Fetters-Fekters, Padures SIA *Upeskalni AB* saimniecības vadītājs:

– Lauki izskatās slapji, atsevišķās vietās redzamas lielas peļķes. Ūdens ir mazliet par daudz, bet laika apstākļus nav iespējams mainīt.

Taču šobrīd satraukumam nav pamata. Vairāk jābaidās no tā, ka dabā var iestāties līdzsvars un uzņākt liels sausums. Salīdzinot ar citiem gadiem, tagad augi attīstībā tikuši

daudz tālāk. Pēc kalendāra tikko sācies marts, bet faktiski izskatās, ka ir aprīlis. Viss zaļo, parādās baltās saknītes, visām kultūrām ir laba dzīvotspēja. Taču vēl nevar skriet un darīt to, kas darāms aprīlī, jo lauki ir slapji un tehnika var tos sabojāt. Jāsagaida, kad apzūs, un tad jābrauc, jo augi grib ēst.

Siltas ziemas bijušas arī agrāk. Nesen radio dzirdēju, ka līdzīgs laiks, pat siltāks, bijis 1942. gadā –

šajos datumos ap +12 grādiem. Atceros no studiju laikiem, kad gājām praksē. Arī toreiz sniegu nevarēja sagaidīt – uzsnīga tikai pašās februāra beigās. Ļoti mainīgi apstākļi dabā ir pieredzēti. Atliek cerēt, ka neuzņāks absolūts sausums.

No sala sējumiem nav īpaši jābaidās. Kādas vietniņas varbūt apskādēs, taču tas nebūs svarīgi. Salnas vairāk apdraud augļu dārzus, kad tie sākuši ziedēt.

Tas nav būtiskākais

3. Grigorijs Rozentāls, kooperatīvās sabiedrības *Mežsaimnieks* valdes priekšsēdis:

– Ja visas ziemas būtu tādas siltas, mežizstrādes plānošana būtu tām pielāgota. Šajos platumā grādos pierasts, ka vismaz pāris nedēļu gaisa temperatūra ir minusos. Šogad tas izpalika – anticikloni no Krievijas ziemeļiem pie mums neatnāca.

Dažviet mežizstrādātāji darbojas, cerot, ka sals tomēr būs un varēs kokus izvest līdz ceļam. Slapjākās vietās darbu nāksies atlikt līdz pavasarim vai pat ilgāk. Līdz ar to

nevarēs izpildīt līgumus, radīsies zaudējumi. Jāņem vērā arī tas, ka šādos laika apstākļos grunts bojājumi no tehnikas ir lielāki. Risas jānolīdzina, un, ja tās lielākas, tas prasa vairāk naudas. Cilvēki bieži vien strādā pēc inerces, bet, ja vienu gadu sala nav, darbs negaidīti jāpārplāno un rodas citi izdevumi. Neesmu meteorologs, tomēr izskatās, ka sala nebūs. Bet neiestāsies tāda krīze kā 2017. gada rudenī, kad visur bija liela dīkstāve.

Laika apstākļi mani neuztrauc tik ļoti, cik tas, ko nozare un

ekonomikai kopumā var nodarīt koronavīrusa izplatība. Uzņēmējam nepārtraukti jāreķinās ar laika apstākļu svārstībām, neapdomīgiem valdības lēmumiem, arī tādām nepieredzētām lietām kā slimības, kas ekonomiku var ietekmēt globāli. Redzot, kas notiek gan Āzijas, gan Amerikas tirgū, rodas bažas, jo iepriekš tādas pieredzes nav bijis. Mežsaimniekiem patīk, ja ziemas ir ar salu, bet laika apstākļi nav tas lielākais krepķis.

Daina Tāfelberga

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv.

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1906. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore

Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.

Žurnālisti: Inguna Spuleniece –

63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Daina Tāfelberga – 63350563, daina.tafelberga@

gmail.com; Jolanta Hercenberga – 63350568,

jolahantah99@gmail.com; Alberts Dinters – 63350568,

alberts.dinters@kurzemnieks.lv; Lāsma Reimane –

63350568, reimane.lasma@gmail.com; Inta Jansone –

63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568,

dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568,

laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881,

sludinājumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. nr. 1400.

Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce

uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas*

grupa „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 3088.

FOTOKOMENTĀRS

Pūkam no sircl!

Lāsma Reimanes foto

MANUPRĀT

Daba mostas, tā īsti neiemigusi

20. martā oficiāli sāksies pavasaris, kaut gan meteoroloģiskais pavasaris šogad Latvijā sākās jau februāra vidū. Atsevišķās vietās meteoroloģiskā ziema nemaz neiestājās. Nesen lasīju, ka šī kalendārā ziema ar vidējo gaisa temperatūru +2,7 grādi (1,7 grādi virs 1924./1925. gada rekorda) pagaidām novērojumu vēsturē ir vissiltākā. Šis noteikti nav mans mīļākais gadalaiks, tāpēc par silto ziemu esmu diezgan priecīga un ar nepacietību gaidu laiku, kad sāks plaukt ziedi un saule spīdēs biežāk. Man ļoti patīk siltums – labāk lai ir karsti nekā auksti. Pavasaris ir laiks, kad viss mostas, un katru gadu arī man ir šī sajūta, ka sāk parādīties enerģija un gribas darīt vairāk: iet laukā, rīkot pikniku, spēlēt bumbu, skriet, braukt ceļojumā utt. Noteikti arī šis pavasaris nebūs izņēmums.

Lāsma Reimane, tālr. 63350568, reimane.lasma@gmail.com

RUNĀ SPECIĀLISTS

Vairāk naudas ciltsdarbam

Dagnija Muceniece, Zemkopības ministrijas sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Valdība atbalstījusi Zemkopības ministrijas iniciatīvu un 16 miljonus eiro piešķirusi vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā, kā arī to ģenētiskās kvalitātes noteikšanai un produktivitātes datu izvērtēšanai. Līdz ar to lauksaimniekiem būs lielāka iespēja turēt augstvērtīgas dzīvnieku šķirnes, savukārt iedzīvotājiem pieejama kvalitatīva pārtika. Tāpat tas palielinās eksportu. Izmantojot valdības piešķirtos 16 miljonus eiro, lopkopji varēs sagatavot sieviešu kārtas vaislas dzīvnieku cilts dokumentāciju un nodot atbilstības izvērtēšanai, lai uzņemtu ciltsgrāmatā. Ministru kabineta noteikumos ir norādītas summas, kas nepieciešamas

pārejas posmā, lai nodrošinātu vaislas sivēnmāšu, piena šķirņu slaucamo govju, gaļas šķirņu zīdītājgovju un telu, kā arī vaislas aitu māšu, piena šķirņu slaucamo kazu un tīršķirnes vaislas ķēvju sagatavošanu ierakstīšanai ciltsgrāmatā, ģenētiskās kvalitātes un darbības noteikšanu un produktivitātes izvērtēšanu. Finansējums sadalīts šādi: piensaimniecībai – 7,26 miljoni, cūkkopībai – 6,98 miljoni, gaļas liellopu audzēšanai – 1,36 miljoni, aitkopībai – 280 tūkstoši eiro, zirgkopībai – 57 tūkstoši, kazkopībai – 40 tūkstoši. Salīdzinot ar pagājušo gadu, šogad finansējums vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā ir pa-

lielināts gandrīz visām nozarēm, izņemot cūkkopību, kurā tas palicis pērnajā līmenī, jo Āfrikas cūku mēra uzliesmojuma dēļ samazinājies dzīvnieku skaits. Valsts atbalstu paredzēts izsniegt kā vienreizēju maksājumu. Šķirnes dzīvnieku audzētāju biedrībām iesniegumi jāiesūta līdz 15. martam.

LASĪTĀJS GRIB ZINĀT

Pēc sava pulksteņa

Padures pusē pagājušonedēļ it kā esot redzēts stārķis. Vai tā var būt?

VARBŪT SAJAUCA AR DZĒRVI

Latvijas Dabas muzeja ornitologs Dmitrijs Boiko pieļauj divas iespējas. Varbūt cilvēki sajaukuši ar dzērvi, jo abu sugu pārstāvji augumā ir līdzīgi, ar garām kājām, bet tūlumā pēc krāsas vien grūti atšķirt. Tiesa, dzērves bieži uzturas baros, bet stārķi – pa pāriem. Varbūt stārķis kādu iemeslu dēļ nav varējis aizlidot, cilvēki to izmitinājuši un pabarojuši, vai arī tas spējis izdzīvot saviem spēkiem, jo šajā ziemā bez sniega un sala barību atrast varēja. Ornitologs atceras gadījumu pirms vairākiem gadiem, kad līdzīgos apstākļos Ventspils pusē ziemu pārlaidis stārķis ar salauztu spārnu.

Visticamāk, Padurē redzētais putns nav migrants, bet dzīvojis tepat. Arī aukstās ziemās šī suga pie mums ir redzēta. Stārķi

ēd visu, kas kustas. Vardes un sliekas vēl nav pamodušās, bet dabā ir cita barība: kukaiņi, mazi putniņi (diemžēl stārķis savā ziņā ir plēsējs), bojā gājuši zaķi, lapsas un citi kustoņi. Šai sugai ir lielāka iespēja izdzīvot nekā tiem putniem, kas ir tikai kukaiņēdāji.

PĀRĀK LIELU IZMAIŅU NAV

Sabiedrībā par pirmo pavasara vēstnesi sauc cīruli, bet ornitologi par agrajiem migrantiem uzskata arī visu sugu zosis, pīles, lielo dumpi, dzērvi, ķīvīti, dzelteno un smilšu tārtiņu, meža un lauka balodi. Šo gājputnu sugas Latvijā novērotas jau kopš janvāra vidus, kā arī visu februāri, bet šogad vietnēs *Latvijasputni.lv* un *Dabasdati.lv* ziņu par balto vai melno stārķi nav. Pērn pirmais atlidojušais redzēts 15. martā. D.Boiko piebilst, ka visagrāk atgriežas tie putni, kas pārzīmo Eiropā, bet daļa stārķu

augstā dodas uz Āfriku vai Dienvidameriku un sāk atgriezties marta otrajā pusē.

Putniem ir savs bioloģiskais pulkstenis – daļa migrantu vadās pēc dienas garuma, tie nezina, ka pie mums ir silti. Pēc ornitologa teiktā, šī siltā ziema neko daudz putnu dzīvībai nav mainījusi. Savairojušās tās populācijas, kas pārzīmo tepat. Tāda suga kā dzērve vēlāk aizlidoja un agrāk atgriezās, bet laika nobīde nav pārāk liela. Decembrī uznāca sals, un palikušajām tas lika meklēt, kur siltāk. Agrais pavasaris nebūs iemesls, lai putni sāktu agrāk perēt. Arvien vairāk gulbju vispār nelido ziemā. Kādreiz paugurknābjus lielos baros ziemā varēja redzēt neaizsalušajā Liepājas ezerā, bet šoziem tie bija daudzās ūdenskrātuvēs Kurzemē un Vidzemē.

Daina Tāfelberga

NUMURA CITĀTS

Biznesa trenere Vita Brakovska: „Latvijas plāvās un grāvjos aug zelts, ko nespējam ieraudzīt. Viena sieviete Pļaviņu novadā pelna, pārdodot pelnus, un viņas tirgus ir Amerikā, Kanādā. Cita nātres pārvērš pulverī un pārdod gatavu materiālu smūtijiem.”

Ineses Slūkas zīmējums

MUMS RAKSTA

Vecajos kapos dedzina atkritumu maisus

Piektdienas vakarā jaunieši Kuldīgas vecajos kapos pamanījuši gruzdošus atkritumu maisus.

Vēlā piektdienas, 28. februāra, vakarā Kuldīgas vecajos vācu kapos kāds mēģinājis aizdegināt maisus, kuros sētnieki vāc parkā nokritušās lapas un zarus. Aculiecinieks fiksējis tos gruzdam.

Kā stāsta *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* zaļumsaimniecības vadītāja Dzintra Strazda, baltie maisi tiekot izvesti vienu reizi nedēļā vai pēc vajadzības, kad tie piepildīti. Pareizāk sakot, tos prom neved – iztukšo un atstāj. Daudz biežāk tiekot aizvesti tie sadzīves atkritumu maisi, kurus neapzinīgi cilvēki nomet parkos. Par to, ka kāds mēģinājis maisus dedzināt, Dz.Strazda neesot dzirdējusi. Uz jautājumu, vai nebūtu

wienkāršāk parkos ieviest slēdzamus konteinerus, kuriem piekļūtu tikai uzņēmuma sētnieki, viņa atbild, ka šādu ierosinājumu varētu apspriest. „Mēs, protams, tādus konteinerus varam izvietot, bet nedomāju, ka tā būtu izeja,” saka Dz.Strazda. „Palūkojiet, kas notiek pie tiem kapiem, kas vēl darbojas! Cilvēkiem šķiet, ka tur var vest un izmest visu, kas lieks.”

Lai gan pie vecajiem kapiem sastaptā sētniece *Kurzemniekam* stāsta, ka atkritumu maisi dedzināti jau agrāk, Dz.Strazda līdzīgus gadījumus neatminas. Tur iedibinātā kārtība mainīta netikšot – maisi arī turpmāk atradīšoties parkā.

Alberta Dintera teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kristīgajā pasaulē sācies Lieldienu gaidīšanas laiks un gavēnis.

Vai jūs kādreiz gavējat?

Inguna Apšiniece, pavāre: – Par to ir dzirdēts, bet nekad tādu neesmu ievērojusi. Man viens kolēģis nedēļu badojas – neko neēd. Saka, ka cilvēks tad neslimo, jo gavēšanas laikā organisms attīrās. Nezinu, bet domāju, ka tā varētu būt. Man bijis tā, ka visu dienu nav laika paēst, un tad ir tāda viegla sajūta.

Edgars Būmeisters, strādā salonā *Bite*: – Es nezinu, kad ir gavēnis, un tādu neesmu ievērojis. Kolēģis reiz mēģināja badoties. Viņš sporto un bija iedomājies, ka tad organismam būs vairāk enerģijas. Nekas viņam nesānāca: četras dienas mocījās, nekā neēda, bet spēka pieplūdumu nejuta. Pēc tam, kad paēda, divas dienas mocījās ar vēdergrauzēm. Pats vienu brīdi neēdu zivis, jo biju dzirdējis, ka tās, kas pie mums veikalos, esot vecas. Bet parasti nekādas ēšanas ierobežojumus neievēroju.

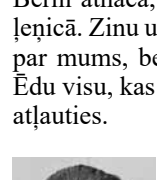
Linda Purviņa, audzē un tirgo puķes: – Esmu dzirdējusi, ka citi gavē, bet pati to nedaru. Esmu veģetāriete – neēdu gaļu. Ļoti, ļoti reti nogrēkoju. Neēdot gaļu, jutos labāk – ir viegla sajūta. Enerģijas ir vairāk.

Faina Štro, pensionāre: – Bērniībā dzīvoju Krievijā, tad vecāki ievēroja gavēni, baznīcā gāja. Ticība manī ir. Zinu, ka pagājusī svētdiena bija Piedošanas diena. Bērni atnāca, ēdām pankūkas kā Masļeničā. Zinu un jūtu, ka ir kāds augstāks par mums, bet gavēni gan neievēroju. Ēdu visu, kas garšo, kārojas un ko varu atļauties.

Ketija Damberga, viesmīlības prakticante: – Nezinu, ka ir gavēnis. Ēdu visu, kas garšo. Esmu dzirdējusi, ka badoties esot veselīgi, bet tas arī viss. Neesmu iedziļinājusies.

Jānis Tirmālis, šoferis: – Nekad neesmu mēģinājis no kāda ēdiena atteikties. Meita ir uztura speciāliste, un viņa teica, ka ir tādas dienas un īpašas stundas, kurās nevajagot ēst neko, tad organisms labi attīroties. Bet mani tas īpaši neinteresē. Man patīk ēst tad, kad gribas.

Jolanta Hercenberga
Alberta Dintera foto

Sākas makšķerēšanas ierobežojumi

No 1. marta līdz 30. aprīlim būs spēkā Makšķerēšanas noteikumu ierobežojumi, kas attiecas arī uz Ventu un vairākiem kanāliem un caurtecēm, kas upi savieno ar citām ūdenstilpēm.

Jebkura veida makšķerēšana no laivām un citiem peldošiem transportlīdzekļiem ir aizliegta visos ūdeņos, izņemot Baltijas jūru un Rīgas jūras līci, kā arī noteiktos kanālos un caurtecēs Daugavas, Gaujas, Lielupes un Ventas baseina apgabalos.

Aizliegums nosaka, ka līdz 30. aprīlim nedrīkst makšķerēt kanālā, kas savieno Mazo un Lielo Nabes ezeru, kā arī kanālā, kas Nabes ezeru savieno ar Ventu.

Ministru kabinets februārī noteikumus grozījis. Proti, iepriekš aizliegums attiecās uz ikvienu kanālu, kas savieno ūdenstilpes, bet jaunā norma nosaka konkrētas vietas. Tāpat jāatminas, ka no 1. marta līdz 15. jūnijam visās ūdenstilpēs aizliegts jebkādas zivis zvejot ar tīkliem, kā arī no 1. marta līdz 30. aprīlim aizliegts ķert līdakas.

Cilvēks, kurš šos noteikumus pārkāpis, saucams pie administratīvās atbildības vai krimināl-atbildības, un tam ir pienākums atlīdzināt zivju un vēžu resursiem nodarītos zaudējumus. Par ieguvī aizliegtā laikā vai vietā nosaka piekāršu kompensāciju. Proti, ja lieguma laikā noķersiet un paturēsiet līdaku, nāksies maksāt 145 eiro atlīdzību.

Alberts Dinters

Varēs zvanīt arī pēc darba

Lauku atbalsta dienests pagarinājis darba laiku klientu apkalpošanai pa telefonu.

Turpmāk pa tālruni 67095000 par neskaidrībām lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivkopībā varēs jautāt darbdienās no 7.00 līdz 20.00. Dienests atgādina, ka aprīlī sāksies pieteikšanās platībmaksājumiem, bet jau drīzumā tiks rīkoti semināri, lai stāstītu par biežāk pieļautajām kļūdām un to, kā tās novērst.

MEDIĶI ZIŅO

Izbrauc 86 reizes

Informē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra medicīnas statistiķe Baiba Būvmeistere.

Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā no 24. februāra līdz 2. martam izpildīti 86 izsaukumi.

Hospitalizēti 40 pacienti, no tiem seši bērni. No visiem apkalpotajiem pacientiem desmit bijuši alkohola reibumā: divas sievietes un astoņi vīrieši. Šajā laikā ir notikusi viena krimināltrauma, viena sporta trauma un četras sadzīves traumas.

Kuldīgas novada pašvaldības policijai – 20

2000. gada 28. februāris ir datums, kad Kuldīgā dibināta pašvaldības policija. Pirmsākumos tajā bija vien četri darbinieki, nu kolektīvs izaudzis līdz 14 cilvēku komandai.

Pirms 20 gadiem policijas darbību aizsāka tālaika priekšnieks, pašreiz Skrundas novada domes izpilddirektors Guntis Putniņš un trīs inspektori. Šo gadu laikā priekšnieki bijuši trīs: G. Putniņš, Rinalds Gūtpelcs un nu Kaspars Šabāns. Seši pašreizējie darbinieki te strādā vairākus desmit gadu: Juris Kūlis – 19, Indulis Tunnis – 14, Kaspars Ķesters – 13, Ineta Meiere – 11, Oskars Linkovskis un Mārtiņš Jermolovs – desmit. Bet trīs policisti – vairākus par astoņiem. Vasarā kolektīvu papildina četri glābēji, kuri uzrauga drošību Mārtiņsalas peldvietā.

Sākotnēji pašvaldības policija atradās veļajā rātsnamā, tad uz neilgu laiku pārcēlās uz Kuldīgas novada domes pagrabstāvu, bet pastāvīgās telpas Strautu ielā 1 sāka apdzīvot pirms

11 gadiem. Pamatīgu rekonstrukciju tās piedzīvoja 2016. gadā, kad ierīkots izolators, videonovērošanas punkts, kabineti darbiniekiem.

Gadu gaitā policija kopā ar pašvaldību pamatīgi uzaudzējusi muskuļus arī videonovērošanā: no vienas kameras līdz pat 80 elektroniskajām acīm. Ikdienā tiek domāts ne vien par soda naudas iekasēšanu, bet arī preventīvo darbu, jo, piemēram, pēdējā akcija (autovadītāju izglītošana par to, kā izmantot stāvvietas) guvusi daudz pozitīvu atsauksmju gan no pilsētniekiem, gan iebraucējiem. Tāpat ir gādāts par darbiniekiem, lai viņus nodrošinātu ar ekipējumu: darba apģērbu, roku dzelzēm, stekiem un asaru gāzi.

Svinīgajā pasākumā teikt pašvaldības policijai paldies par teicamu sadarbību ieradās partneri no Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa, Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona un citi sveicēji.

Alberts Dinters
Lāsma Reimanes foto

Kuldīgas novada pašvaldības policijas 20. gadskārtā priekšnieks Kaspars Šabāns inspektoram Jurim Kūlim pasniedz atzinības rakstu par 19 gadiem amatā.

Ugunsgrēks izceļas daudzstāvu ēkā

Pirmdien, 2. martā, īsi pirms desmitiem rītā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņēma izsaukumu uz daudzdzīvokļu namu Kuldīgā, Lapegļu ielā, jo tajā bija jūtams sadūmojums.

Uz izsaukumu, kā paredz procedūra, devās gan autocisterna, gan pacelājs. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka viena dzīvokļa virtuvē deguši skapīši,

siena un griesti (4 m²). Ugunsgrēks bija nodzēsts jau pirms glābēju ierašanās. To dzēšot, viens cilvēks cietis, un ugunsdzēsēji to nodevuši Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam. Kā klātienē novēroja Kurzemnieks, ugunsdzēsēji no dzīvokļa iznesa pamatīgi apkūpējušas durvis ar zsisistu stiklu un degušu laikrakstu pārpalikumus.

Kuldīgas ugunsdzēsējiem nedēļa sākusies ar traukšanos uz daudzdzīvokļu namu Lapegļu ielā.
Alberta Dintera teksts un foto

Dzeldā ierīkos sociālo māju un dienas centru

Pēc diviem gadiem visām pašvaldībām, kuras piedalās deinstitutionalizācijā jeb procesā, kas aprūpes iestāžu iemītniekiem palīdz iedzīvoties sabiedrībā, jābūt gatavām izmitināt cilvēkus ar garīgiem traucējumiem. Nīkrāces pagasta Dzeldā ēka šim mērķim jau atvēlēta.

Kurzemes plānošanas reģiona rīkotais seminārs bija paredzēts tām pašvaldībām, kuras plāno ierīkot grupu dzīvokļus. Uz tiem pretendēs cilvēki, kuri atrodas valsts sociālās aprūpes centros. Tika pārrunāts, kāda būs kārtība klientu pāriešanā uz dzīvi pagastos un iestāžu sadarbība soli pa solim, kas jādara sociālajiem dienestiem, mentoriem u.c. Paredzēts, ka divus gadus par pakal-

pojumiem maksā valsts, pēcāk visas saistības jāuzņemas pašvaldībām. Skrundas un Kuldīgas novads projektu plāno realizēt 2022. gadā. Līdz šīgada beigām iesaistītajām pašvaldībām jābūt gatavām cilvēkus uzņemt.

Seminārā tika prezentēta ēka Nīkrāces pagasta Dzeldā, Dīķa ielā 1, ko Skrundas novada pašvaldība gatavoja atjaunot. Tā jau atbrīvota, un tur iekārtos grupu dzīvokļus tādiem cilvēkiem, kuri var dzīvot ar atbalstu un bez tā. Kopumā varēs uzņemt 14 klientus. Vēl vienā pašvaldības ēkā, saieta namā, plānots dienas aprūpes centrs, kā arī tekstila un kokapstrādes darbnīca, kurās šie cilvēki varēs apgūt darba prasmes.

Kā skaidro Skrundas sociālā dienesta vadītāja Anda Vītola, pašvaldībai jāreķinās ar papildu izdevumiem. Uz Dzeldu pārcelsies gan agrākie Nīkrāces iedzīvotāji, gan cilvēki no citām pašvaldībām. Garīgajiem traucējumiem ir dažādas pakāpes: no ikdienā nepamanāmiem līdz vidējiem, bet ne smagiem. A. Vītola pārliecināta, ka nāksies meklēt darbiniekus, lai šiem cilvēkiem palīdzētu. Tas it kā priecē, jo būs jaunas darba vietas, bet jāskatās, kā atrast speciālistus. „Būs tādi cilvēki, kuriem palīdzība vajadzīga pāris stundu dienā, bet, iespējams, arī tādi, kuriem 24 stundas diennaktī,” skaidro A. Vītola.

Kā atzīst dienesta vadītāja,

Deinstitutionalizācija

- Tāda pakalpojumu sistēma, kas cilvēkam ar ierobežotu spēju sevi aprūpēt sniedz atbalstu, lai viņš spētu dzīvot mājās vai ģimeniskā vidē.
- Tai jānovērš situācija, ka kādam uz ilgstošas aprūpes un rehabilitācijas iestādi jāpārceļas tāpēc, ka dzīvesvietā atbalsta nav.

priekšā vēl liels skaidrojošais darbs ar Dzeldas iedzīvotājiem, jo visi šo procesu neatbalsta: „Diemžēl pieņemt cilvēkus ar garīgiem traucējumiem sabiedrībā nav gatava.”

Alberts Dinters

Mazie ģitāristi cenšas

„Ģitāru spēlēt grib daudzi, bet mūzikas skola nav tikai pulciņš – te jābūt daudz vairāk, un tas tiek attiecīgi vērtēts,” atzīst Kuldīgas mūzikas pedagoge Elīza Ozoliņa, kuras audzēknis Matiass Duburs valsts ģitārspēles konkursā Ventspilī ieguvis 3. vietu.

Audzēkņi vērtēti četrās vecuma grupās, un konkurss noritējis trīs kārtās: pirmā notiek savā skolā, kur piedalās visi, otrā – mūzikas vidusskolā Ventspilī, trešā – Rīgā. Uz finālu Matiass gan netika, bet arī trešā vieta Kurzemē ir vērtējama panākums gan 2. klases audzēknim, gan skolotājai, jo ģitārspēles nodaļa Kuldīgā atvērta tikai pirmi četriem gadiem. Otrajā kārtā piedalījušies pārstāvji no Ventspils, Piltenes, Kuldīgas, Rojas, Dundagas un Mērsraga mūzikas skolas. Viņu sniegumu vērtējis profesionāla žūrija: Kaspars Zemītis, Ainārs Macpans un Kaspars Vizulis. To vadījis ģitārists, komponists, aranžētājs un pedagogs ar 20 gadu pieredzi K. Zemītis. Skolotāju pārstāvis tas, ka izcilais mūziķis jaunajos ģitāristos ir tik ļoti ieinteresēts.

E. Ozoliņa atzīst, ka konkurenci un novērtējumu nenosaka dalībnieku

E. Vignera Kuldīgas mūzikas skolas ģitārspēles pedagoge Elīza Ozoliņa audzēknis Matiass Duburs mācās 2. klasē un Kurzemē jau guvis panākumus valsts konkursā.

skaits: „Var piedalīties simts. Var būt arī tikai daži konkursanti, bet neviens var neiegūt godalgotu vietu, ja nav sasniedzis noteiktu punktu skaitu. Tiek vērtēts tehniskais izpildījums un virtuozitāte, mākslinieciskais sniegums, kā arī kopiespāids. Uzstājoties var vairāk vai mazāk paveikties, var būt dažādi blakus faktori, bet galvenais ir sagatavotība, jo brīnumi jau nenotiek. Turklāt dalība

valsts konkursā vien jau ir panākums. Tā ir laba pieredze un iespēja redzēt, uz ko jātiecas turpmāk.”

Kuldīgas mūzikas skolā ģitāras spēli pilna laika programmā apgūst deviņi audzēkņi. Pati pedagoge studē Latvijas Mūzikas akadēmijā, tādējādi nav tik viegli savienot studijas Rīgā ar darbu Kuldīgā. Tomēr sadarbība izdodoties, attiecības ar audzēkņiem esot labas, un jau ir panākumi.

Tāpat kā E. Ozoliņa, arī viņas audzēknis Matiass nāk no muzikālas ģimenes. „Matiass ir talantīgs, un sākumā pietiek ar dabas dāvanām, bet vēlāk tā nav,” turpina skolotāja. „Mazi bērni patstāvīgi tik daudz nestrādā, tāpēc nozīmīgs ir vecāku darbs. Mūzikas skolā jābūt arī solfedžo, mūzikas literatūra, ir koris un obligātā klavierspēle, jāstrādā vēl mājās. Tas vairs skolēniem tik ļoti nepatīk, tad daļa atkrīt un meklē privātas mācības. Jāatzīst gan, ka tagad prasības mūzikas skolā ir mazākas nekā tad, kad mācījies es. Katrā ziņā tās ir izpildāmas.”

Daina Tāfelberga
Lāsmas Reimanes foto

Sprīež, kā skolēnus noturēt skolā

Skrundas novada domē Izglītības kvalitātes valsts dienesta (IKVD) seminārā pašvaldība, skolas un vecāki vērtēja, kā izstrādāt plānu, lai mazinātu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus.

Seminārā, kurā piedalījās visu novada mācību iestāžu, izglītības nodaļas, pašvaldības policijas, sociālā dienesta un vecāku pārstāvji, tika uzklauti IKVD ieteikumi, kā pašvaldībai ar apstiprināto plānu arī turpmāk piedalīties projektā *Pumpurs*, kas sniedz atbalstu, lai skolēni priekšlaikus nepamestu mācības. Ieteikumi tika apkopoti, un izkristalizējās, kas izdarīts un kas vēl būtu jādara.

JĀSTRĀDĀ AR VECĀKIEM

Kļuva skaidrs, ka pašvaldībai un skolām jāturpina darbs ar vecākiem, viņi jāiesaista, jāorganizē saziņa un izglītošana, jo ne vienmēr risks, kas saistīts ar mācību pārtraukšanu, ir skolēna sliktās sekmes. Pie riskiem tiek pieskaitīta arī skolas vide, mobings un tas, ka neiesaistās vecāki. Kā atzina izglītības nodaļas vadītāja Inga Fluģrāte, vecāku neiesaistīšanās Skrundas novadā nav īpaša problēma, tomēr komunikācija jāuzlabo. Darbu ar vecākiem projektā finansiāli neatbalsta – tas būtu jānodrošina pašvaldībai. Proti, jādomā, kā pārdalīt pedagogiem paredzēto finansējumu, un kopā ar citām iestādēm jāspriež, kā to realizēt. Kā atzīst I. Fluģrāte, pašvaldībai, visticamāk, nāksies rīkot ārpuskārtas tikšanās ar IKVD, jo daudz kas vēl palicis neizdiskutēts. Semināra darbiniekiem tika lūgts skalā no viens līdz desmit novērtēt priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku. Lielākā daļa to vērtēja kā zemu, bet izglītības nodaļas vadītājas vērtējums bija augstāks nekā citiem. „Situācija nav ļoti slikta, bet skolas skatās uz tiem bērniem, kuriem vairākas nesekmīgas atzīmes jau ir,” skaidroja I. Fluģrāte. „Es skatos arī uz

Skrundas novada domē seminārs par problēmām skolās. Ar projekta *Pumpurs* vecāko speciālisti Inesi Štekeli (pa kreisi) tās pārrunā pašvaldības darbinieki, pedagogi un citi iesaistītie.

tiem, kuriem pēdējā laikā kādā mācību priekšmetā vērtējums strauji pasliktinās. Ja šobrīd problēmu vēl nav, tās varētu parādīties tuvāko gadu laikā.”

JĀIZZINA RESURSI

I. Fluģrāte atzina: ja novadā parādās pāris ģimeņu, kurām vajadzīga palīdzība, tad problēmas var risināt. Ja šādu ģimeņu kļūst vairāk, tad ar pašreizējiem resursiem ir par maz. Skolēni minēto programmu izmanto, un ir tādi bērni, kuriem pēc konsultācijām ar pedagogu sekmes strauji uzlabojas. Šajā mācību gadā tādu iespēju izmantojis 41 skolēns, pērn 75. Vai pozitīvā tendence turpināsies, to grūti prognozēt, bet pašlaik tas iepriecina, un darbs jāturpina. Skrundas novads projektā *Pumpurs* iesaistījies kopš 2017. gada, un iesaistībai ir tāds, ka izglītībai ir papildu atbalsts. Skolēnam ar pedagogu ir tieša saskare – viens pret vienu. Proti, ir privātas konsultācijas tajos priekšmetos, kuros sekmes ir sliktas, un pedagogi uz audzēkņi var paskatīties kompleksi, nevis tikai caur viena mācību priekšmeta prizmu.

AR EIROPAS ATBALSTU

IKVD šo procesu ievieš Eiropas Sociālā fonda

projektā *Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai*. Paredzēts iesaistīt vismaz 80% pašvaldību, aptverot ne mazāk kā 665 vispārējās un profesionālās izglītības iestādes. Projekts veicina ilgtermiņa sadarbību starp pašvaldību, skolu, pedagogiem, atbalsta personālu un vecākiem, lai laikus pamanītu skolēnus, kam ir risks mācības pārtraukt, un sniegtu personalizētu atbalstu. Pedagogi var pilnveidot prasmes. Ir izstrādāti metodiskie līdzekļi un izveidota datu bāze, kurā valsts, pašvaldība un izglītības iestādes apmainās ar informāciju par riska skolēniem, par to, kas darīts un kādi ir rezultāti. Tas sniedz pilnvērtīgas ziņas un ļauj izvērtēt šī darba efektivitāti.

Projekts atbalsta arī jauniešu ierosmes, kā par problēmu ar mācību pārtraukšanu runāt jauniešu vidū. Svarīgi ir laikus pamanīt problēmas un rīkoties. Pašvaldības sniedz individuālu atbalstu tiem, kuri mācības varētu pārtraukt naudas trūkuma dēļ, piemēram, tiek kompensēti izdevumi par transportu, ēdināšanu, dienesta viesnīcu u.c. Tomēr galvenais ir nevis īslaicīga finansiālā palīdzība, bet gan ilgstoši atbalstoša un iekļaujoša vide ikvienam skolēnam.

Alberta Dintera
teksts un foto

KAIMIŅOS

SABILĒ

Nodarbības muzejā

Programmā *Latvijas skolas soma* Sabiles pamatskolas 6., 7., 8. un 9. klase februārī piedalījies divās interesantās nodarbībās Talsu novada muzejā. Tās bijušas kompetenču pieejā veidotas arheoloģijas stundas, kurās virtuālā realitāte ļauj padziļināti iepazīt Ziemeļkurzemei raksturīgo mantojumu un pērn muzejā atklāto moderno arheoloģijas ekspozīciju *Ceļojums senatnē*.

ZLĒKĀS

Gatavojas teātra skatei

21. martā Zlēku kultūras namā pagasta amatiereteātris rādīs Mihaila Zoščenko lugas *Kāzas* pirmizrādi. Kultūras nama amatiereteātra vadītāja Kristīne Kauliņa stāsta, ka aprīlī novada amatiereteātru skatei pieteikušies 12 kolektīvi un zlēcenieki tajā piedalīsies ar jauno iestudējumu. Teātra spēlēšana Zlēkās esot iecienīta kopš seniem laikiem, un rudenī amatiereteātris svinēs 90 gadu jubileju. Šobrīd trupā esot 12 cilvēki no 20 līdz 70 gadiem, un izrādē *Kāzas* piedalās visi.

KAZDANGĀ

Gan prieks, gan skumjas

Kazdangas kultūras organizatore Inese Birkenfelde stāsta, ka izceļami divi notikumi. Pirmais ir prieka pilns, jo 6. martā 19.00 gaidāms dziedātāja Jāņa Moiseja koncerts *Uzbur laimi* par godu Sieviešu dienai. Tas tiekot rīkots tāpēc, lai iepriecinātu Kazdangā dzīvojošās dāmas, kuras varēs gan klausīties koncertu, gan piedzīvot patīkamus pārsteigumus.

Otrs notikums ir bēdīgs, jo mūžībā devies Kazdangas iedzīvotāju cienītais sporta pedagogs, sporta veterāns Alfrēds Leja. 1952. gadā viņš Kazdangas lauksaimniecības tehnikumā sācis strādāt par fiziskās audzināšanas skolotāju un vienlaikus sācis mācības Latvijas Valsts Fiziskās kultūras institūta neklātienes nodaļā. Viņš bijis ne vien sportists, bet arī autors vairākām grāmatām par sportu un Kazdangu. 1996. gadā A. Leja apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa Goda zīmi. Starp viņa pazīstamākajiem audzēkņiem pieminams Latvijas labākā basketbolista Kristapa Porziņģa brālis Jānis Porziņģis. A. Leja mūžībā devies 92 gadu vecumā. Atvadīšanās šodien, 3. martā, Kazdangas kultūras centrā.

Kopā iekārtos meža takas

„Pelču kopiena mēģinās sakopt mežu netālu no pagasta centra, lai būtu sakārtota vieta, kurā pavadīt brīvo laiku,” saka apkaimes darbnīcas *Kopa* koordinatore Elīna Immere.

Pelču apkaimes darbnīcā aktīvi ir pieci interesenti. Viņi vērtēja pirmajā sanāksšanas reizē radušās idejas un sprieda, kuras varēs īstenot. E.Immere skaidro: „Ir doma šajā teritorijā ierīkot pastaigu takas, atpūtas vietas ar soliņiem un šķēršļu trasi.

Tālākā nākotnē plānots arī apgaisojums. Jau tagad pagasta iedzīvotāji šo vietu izvēlas pastaigām. Takas ir izveidojušas dabīgi, tikai tās jāuzlabo. Vēl vietējie stāsta, ka mežā esot arī bunkuri. Aktīvistiem ir iespēja to pētīt, aptaujājot iedzīvotājus, savākt vēstures liecības.”

Līdz nākamajai reizei, kas iecerēta pavasarī, dalībniekiem uzdots noskaidrot, vai *Latvijas Valsts meži* darbībai šeit dod atļauju. Pēc tam nākamais solis: doties

ekspedīcijā un izdomāt, kur kas jāuzlabo, kurā virzienā veidot takas, kur novietot soliņus, kur atrodas kaut kas interesants. „Jāplāno arī materiālu sagāde. Jādomā, ko varēs atļauties no projekta līdzekļiem un kas būs jāsavāc pašiem no saviem resursiem,” teic E.Immere. Pēc materiālu sagādes iecerēta talka. „Aktivitātes varētu ilgt līdz pat nākamā gada vasarai. Kad viss būs padarīts, jāorganizē atklāšana,” uzskaita koordinatore.

Balle, darbnīca un konference

Martā Pelčos gaidāmi vairāki pasākumi.

7. martā 22.00 tautas namā notiks Sieviešu dienas balle ar Normundu Cielavu.

11. martā 17.30 *Pagrabiņā* būs filcēšanas darbnīca pieaugušajiem.

20. martā Viduskurzemes pamatskolā-attīstības centrā notiks konference *Problemuizvērtēšanas novērtēšana izglītības iestādē*. Atklāšana 10.15, lektores no ASV runās no 10.30 līdz 14.00.

Pēc traktora vadītāja apliecības

Pirmo gadu SIA *Eko labumi* Pelču pagastā organizē traktortehnikas vadītāju kursus. „Interese ir,” atzīst uzņēmuma īpašnieks un lektors ILMĀRS APSĪTIS.

„Notiek arī praktiskā apmācība,” stāvēt pie traktoriem, skaidro *Eko labumi* īpašnieks un lektors Ilmārs Apsītis.

legādāts mūsdienīgs kombains.

SIA *Eko labumi* Pelču pagastā Apsītēs iekārtojusi mācību klasi traktortehnikas vadītāja tiesību iegūšanai.

Vai daudzi vēlas iegūt traktora apliecību?

Cilvēki interesējas, tāpēc izveidojām mācību iestādi, kas reģistrēta Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā. Esam tiesīgi mācīt visas kategorijas: TR1, TR2, TR3, TR4. Uzņēmumā *Eko labumi* iekārtota mācību bāze, kur notiek nodarbības, ir sagādāta tehnika praktiskajām nodarbībām.

Ja grupa ir lielāka, varam doties izbraiduma mācībās. Bet te mācīt ir ērtāk. Mums ir tehnika, kas mazām lauku saimniecībām nepieciešama no augsnes apstrādes un sēšanas līdz ražas novākšanai. Atšķirībā no tām iestādēm, kas atrodas pilsētā un kur mācības notiek klasē, mēs varam tehniku parādīt dzīvē. Uzņēmumā tā saglabājusies arī vēl no padomju laikiem.

Cik liela ir grupa?

Vienā pietiek ar 15 cilvēkiem. Tā vieglāk apgūt teoriju un stāstīto uztvert, dalībnieki iesaistās ar saviem jautājumiem. Skaitliski lielās grupās tā nebūtu.

No kurienes ir interesenti?

Ir vietējie, bet brauc arī, piemēram, no Saldus. Sadarbojamies ar Nodarbinātības valsts aģentūru – apmācām bezdarbniekus, darba

meklētājus, arī interesentus ar tā sauktajiem kuponiem.

Cik ilgā laikā tiesības var iegūt?

Traktortehnikai – trīs nedēļas. Mācību kurss atkarīgs no kategorijas, ko vēlas apgūt, un no tā, kādas ir priekšzināšanas. Jāapgūst programma – aptuveni 80 mācību stundu. Noslēguma pārbaudījums ir eksāmens.

Lai šos kursus varētu vadīt, vai arī jums bija jāmacās?

Man ir izglītība, kas ļauj to darīt. Esmu inženieris-mehāniķis, savulaik beidzu Lauksaimniecības akadēmiju. Zināmā mērā beidzot strādāju savā specialitātē (smejas), jo līdz tam vairāk esmu darbojies kokapstrādē. Ir iesaistīti arī speciālisti braukšanas apmācībai, vēl ir speciālists, kurš stāsta par satiksmes noteikumiem.

Vai šī ir vienīgā nozare, kurā uzņēmums darbojas?

Nē, šī ir tikai viena joma. *Eko labumi* ir bioloģiskā saimniecība, kas nodarbojas ar aukopību un biškopību, mums ir kokapstrādes cehs, kurā biškopībai ražojam inventāru. Apgūstam Eiropas fondu naudu. Inventāram ir liels pieprasījums, jo daudz jauno saimniecību izmanto atbalstu

Gatavs strops.

mazo saimniecību attīstībai caur Lauku atbalsta dienesta projektiem. Daudzi orientējušies uz biškopību.

Plātība mums ir maza – ap 100 hektāriem. Graudkopība vien būtu nerentabla. No mazas plātības nevar iegūt tādu apgrozījumu, kādu vēlētos. Tāpēc vajag arī kaut ko no dārzkopības – mēs audzējam sīpolus un ķirbjus. Citādi šodien nevar: cilvēkiem jāpiedāvā tas, kas viņiem vajadzīgs, jāpēta pieprasījums tirgū, un tas arī jāražo. Nav jēgas saražot to, ko nevienam nevajag.

Tehnika uzņēmumam ir jaudīga. Ja kādam ir vēlme, lai arī pie

viņa mājām zeme būtu sakopta, lai interesējas pie mums!

Vai jūsu saražotais paliek Latvijā, vai ko eksportējat?

Nopietni raugāties eksporta virzienā. Medu eksportējam uz Eiropu. Šobrīd Latvijā ir problēma: biškopju daudz, arī medu tie saražo daudz. Pēdējos divus gadus bijusi ļoti laba raža, bet ir grūtības ar realizāciju – cilvēkiem nav, kur medu likt. Mēs no viņiem medu pārkam un pārdodam tālāk Eiropā. Ir zināmas iestrādes. Savā laikā daudz strādāju ar kokiem, un Vācijā ir pazīstami uzņēmēji, tāpēc esmu atradis produkcijas realizācijas iespējas. Šogad esam

pārdevuši 100 tonnu medu.

Kāds ir pieprasītākais?

Interese ir par šķirnes medu, piemēram, liepu, ābeli vai pūpolu. To grūti nodrošināt, jo mums nav tik lielu plantāciju, kurās būtu vienveidīga kultūra. Piedāvājam visparastāko meža ziedu medu. Ļoti pieprasīts ir rapšu medus – Vācijā viens no iecienītākajiem. Medus ir arī *Eko labumiem*, jo mums ir ap 70 bišu saimēm.

Kur pārdodat bišu stropus?

Tepat, vietējā tirgū. Katru gadu vismaz 500–600 stropu notirgojam.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Ideju iepakot un attīstīt

Biznesa trenere VITA BRAKOVSKA konsultē ideju autorus, palīdzot iecerei izaugt par ilgtspējīgu uzņēmējdarbību nākotnē. 19. martā viņa Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā piedalīsies pedagogu konferencē *Radošā NEdarbnīca*.

Vidēji gadā Vitai ir 150–200 semināru un citu uzstāšanos, viņas auditorija – jaunie uzņēmēji, biedrību pārstāvji, jaunieši, pedagogi, bezdarbnieki. Pērnā gada rudenī Vita bija mentore Kuldīgas hakatonā jeb ideju maratonā.

Ko nozīmē būt biznesa treneri?

Par sevi mēdzu pasmieties, ka esmu meitene pēc izsaukuma. Pēdējos desmit gadus braukāju pa Latviju. Mērķa grupa ir ārkārtīgi plaša. Palīdzu vispirms uz biznesa ideju, projektu vai profesionālo nodarbošanos paskatīties no citas puses. Cilvēki uz lietām parasti skatās no augšas, labās vai kreisās puses. Bet dažreiz vajag paraudzīties arī no apakšas.

Tikšanās reizēs dalos ar dažādiem stāstiem, jo aiz katra slēpjas atziņas, kuras cilvēks klausoties savēl vai arī nesavēl kopā ar sevi. Ja savēl, ir bingo sajūta: „O, tas ir kas pazīstams! Esmu ar to saskāries.” Vai arī: „Tas potenciāli varētu mani saistīt.” Stāstu arī savu pieredzi.

Visam pamatdoma: kā savus iekšējos resursus – rakstura īpašības, apņēmību – izmantot mērķa sasniegšanai. Izmantojot dažādas metodes, cenšos parādīt radošas domas risinājumus praksē.

Bieži ņemu līdzi arī kolekciju, kurā ir lietas, ko man semināros desmit gados sadāvinājuši uzņēmēji. Par šo kolekciju saku: šodien tā pārvērtusies aptuveni astoņos kilogramos Latvijas zelta. Cenšos, lai cilvēkiem pēc manas lekcijas kabatā būtu arī atbildes uz vēl neuzdotajiem jautājumiem.

Pierastas ir klasiskas lietas. Vai viegli uzņēmēju pārliecināt uz idejām, procesiem paskatīties no cita skatpunkta?

Ir pozitīva lieta, ko redzu, braukājot par Latviju. Cilvēki ir mainījušies, kļuvuši atvērtāki. Mums nākas pieredzēt dažādību, un mūs arvien mazāk kas var izbrīnīt, jo dažādību pieļaujam.

Notiek digitalizācija – ienāk jaunās tehnoloģijas. Ar to jārēķinās, nevaram šo procesu ignorēt. Pirms 10–15 gadiem par inovācijām teica, ka tās vairāk domātas zinātniekiem, šobrīd to pašu var attiecināt uz digitalizāciju.

Kopumā mainījies uzņēmēju domāšana, un viņi cenšas redzesloku paplašināt. Uzņēmējiem jāmeklē jauni risinājumi – nevar strādāt ar vecām metodēm. Jādomā par procesu optimizāciju, citādi tiks zaudēta

VITA BRAKOVSKA

- Pieredzi uzkrājusi Ventspils augstskolā un Ziemeļkurzemes reģionālās attīstības aģentūrā, Jūrmalas pilsētas domē, Sabiedrības integrācijas fondā un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā.
- Koordinējusi Latvijas inovatīvo biznesa ieceru konkursu *Ideju kauss*, vadījusi vairākus starptautiskus projektus ar partneriem Baltijas jūras reģionā, uzraudzījusi 40 sociālās integrācijas projektu ieviešanu programmā *Phare*, piedalījies Rīgas plānošanas reģiona inovatīvās attīstības programmas izstrādē.
- Vitai ir desmit gadu pieredze NVO sektorā.
- Britu padomes iniciatīvas *Nākotnes pilsētas spēles* vadītāja.
- Biedrības *Zinis* valdes priekšsēde.

spēja konkurēt. Maksimāli jāizmanto tie resursi, kādi ir. Uzņēmējam viens no svarīgākajiem resursiem ir cilvēki, kuri ar viņu strādā kopā kā komanda. Uzņēmējam jābūt gudram, jāpaskatās uz saviem darbiniekiem: vai tas, ko no viņa prasū, ir vienīgais, ko viņš var sniegt. Varbūt ir vēl kas tāds, kas darbinieku aizrauj.

Kā radās doma par biznesa ideju konkursu, braukšanu pie iedzīvotājiem?

Par mani kļīst stāsts, ka vismaz reizi Brakovska ir jādzird (smejas). Pērn rudenī Kuldīgā vairāk biju kā mentore un tur neizpaušos tā, kā to daru ikdienā.

Visi sākas pirms desmit gadiem, kad strādāju publiskajā sektorā – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā. Viens no mūsu uzdevumiem bija braukāt pa Latviju un cilvēkiem stāstīt par inovācijām. Parādīt, ka tās vajadzīgas ikvienam,

ka nav vajadzīgas tikai zinātniekiem. Jau toreiz uzķērām: ir par maz stāstu, ko par inovācijām stāstīt. Bija tikai trīs piemēri, kad inovāciju rezultātā izveidojas uzņēmējdarbība: aerodijums,

portāls *Draugiem.lv* un *Madaras* kosmētika.

Vienā brīdī uzzinājām, ka gaidāma štatu samazināšana, arī algas samazinājums. Var jau sēdēt un nedarīt neko – cerēt, ka optimizācija tevi neskars. Bet var izvēties darīt. Mēs ar domubiedriem izveidojām biedrību *Zinis*. Katram bija savs darbības virziens, manējais – nest zināšanu gaismu, parādīt, cik daudz iespēju var izmantot. Man bija pārliecība, ka par šīm tēmām reģionos ir vakuums.

Tālāk jau formula vienkārša: ja darām to, kas patīk, viss izdodas. Sākās viss pamazām – bija pāris apmācību, vieslekciju. Desmit gados esmu novadījusi vairāk nekā tūkstoši pasākumu.

Konsultējot jaunus biznesa ideju autorus, kas palicis atmiņā kā veiksmes stāsts?

Tas ir dažādos līmeņos. Piemērs par jauniešiem. Aizbraucu uz Alūksnes skolu. Parasti jaunieši sasēžas aizmugurējos solos, lai neuzdod jautājumus. Te četri nosēdušies pirmajā solā. Aprunājāmies – izrādījās, ka bijuši manā apmācībā vienā vasaras nometnē. Viņi pēc tam ideju īstenojuši: izveidojuši garšaugu kastes, nodibinājuši nelielu uzņēmumu un veiksmīgi arī tās pārdevuši. Forša sajūta, ka ir atgriezeniskā saite!

Cits piemērs. Pirms četriem gadiem likās, ka ir pārpildītā kausa

sindroms – visur ir būts. Gribas ko jaunu. Atcerējos, ka vienā pasākumā iepazinās ar ieslodzījuma vietas darbinieci un viņa ieslodzītos sauca par klientiem. Tas iedzinkstējās ausī. Sazinājāmies, un brīvprātīgā kārtā strādāju arī cietumā, vadot lekcijas. Kāds no viņiem ir sācis savu biznesu. Komunicējam.

Vēl viens piemērs. Dažreiz nākas strādāt arī ar tādiem cilvēkiem, kuri neko negrib. Reiz pēc manas performances viens jaunietis sacīja: „Mans sapnis ir tāds, lai man kādu dienu būtu sapnis.” Viņš sapratis, ka kādu dienu būs vajadzība ko darīt. Ir gandarījums.

Visai bieži dzirdams, ka uzņēmējiem ārpus Rīgas neklājas viegli.

Šo problēmu apzinos un, braucot uz reģioniem, ņemu to vērā. Mans uzdevums ir caur piemēriem parādīt dažādību. Nav mērķa uzņēmējus tiešā veidā provocēt. Ir lietas, kas viņiem patīk un kas ne. Visai bieži saka: Latvijas plāvās un grāvjos aug zelts, ko nespējam ieraudzīt. Dodu arī veselu virkni piemēru par tiem uzņēmējiem, kuri darbojas reģionos, nevis Rīgā. Piemēram, viena sieviete

Pļaviņu novadā pelna, pārdodot pelnus. Tos viņa netirgo Latvijā – viņas tirgus ir Amerika, Kanāda. Cita sieviete nātres pārvērš pulverī un pārdod gatavu materiālu smūtījiem.

Vienmēr aicinu neierobežot sevi tikai savā novadā vai Latvijā. Mums visa pasaule vaļā. Reģionu iedzīvotāji ir tie, kuri veido fantastiskas lietas, ko pārdod internetveikalos. Zinu vienu sievieti, kura taisa māla traukus un sekmīgi tos pārdod ārpus Latvijas. Cena

par izstrādājumiem: no 60–70 eiro līdz pat vairākiem simtiem. Ticiet vai ne – viņa sekmīgi pārdod urnas suņiem un kaķiem pēc kremācijas. Viens latviešu izcelsmes vācu uzņēmējs sacījis, ka klusums šodien ir ekskluzīva prece. Ja skatās globāli, tā arī ir. Cilvēki noguruši no trokšņiem, no ātrajām pārmaiņām pasaulē.

Kāds piedāvā doties ekskursijā, kur galvenais personāžs, ekskursijas pavadonis ir, piemēram, ēzēlītis vai govys, bet tam līdzās iet gids.

Tie visi ir stāsti ar izdomu. Biznesā jāspēj mainīties. Galvenais ir palīdzēt saviem darbiniekiem augt, tad viņi vēlēties jūsu uzņēmumā vairāk ieguldīt.

Vadot semināru. „Mani vairāk uzrunā tā atgriezeniskā saite, kas saistīta ar domāšanas maiņu, lai varētu īstenot savu mērķi,” saka biznesa trenere Vita Brakovska.

„Cilvēki uz lietām parasti skatās no augšas, labās vai kreisās puses. Bet dažreiz vajag paraudzīties arī no apakšas.”

„Tie visi ir stāsti ar izdomu. Biznesā jāspēj mainīties.”

„Vai tas, ko no darbinieka prasū, ir vienīgais, ko viņš var sniegt? Varbūt ir vēl kas tāds, kas viņu aizrauj.”

„Man nepatīk zaudēt. Darīšu visu, lai uzvarētu”

Viņa virsvadībā Kuldīgas ugunsdzēsēji kā sportisti ieguva slavu visā nu jau bijušajā Padomju Savienībā, iedzenot bijību ikvienai komandai, kas stājās pretī, bet mūsdienās tie iemantojuši atraktīvu vīru slavu. Ugunsdzēsējs, ugunsdzēsības sporta meistars un nu Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākais inspektors, vīrs, tēvs, vectēvs DZINTARS PAKALNS.

Dzintars Pakalns 14 gadu vecumā.

Mācoties Ļeņingradas ugunsdzēsēju skolā.

Kopā ar skolasbiedriem Rīgā. Aizmugurē Dzintars Pakalns, Igars Miglīnieks, priekšplānā Aija Zagarina un Inese Donga.

Dzintars ar sievu Intu un pirmo mazmeitiņu Paulu.

Ļeņins un Sniegbaltīte. Dzintars ar sievu.

Ja jums dažos vārdos būtu jāturpina teikums „Dzintars Pakalns ir...”, ko jūs teiktu?

- **Inta Pakalna**, sieva: „Mērķtiecīgs, prasīgs pret sevi un citiem, disciplinēts. Tas nāk līdz no darba iekšlietu struktūrās. Gādīgs pret bērniem, rūpējas par labklājību, ir krietns vīrs un tēvs.”
- **Kaspars Šabāns**, Dzintara priekšnieks Kuldīgas novada pašvaldības policijā: „Ar sev uzdotajiem pienākumiem viņš tiek galā lieliski – izdara visu, kā pienākas.”
- **Aleksandrs Štefaņuks**, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kuldīgas posteņa priekšnieks: „Kad viņš bija daļas komandieris, bija stingrs, bet taisnīgs un izpalīdzīgs. Man bijusi iespēja kopā ar viņu piedalīties gan ugunsdzēsēju sportā, gan spēlējot futbolu un basketbolu. Daudzpusīgs sportists.”

Kuru pusi tu sauc par dzimto?
Esmu dzimis Jūrmalā, tad dzīvoju, mācījies Rīgā. Pēcāk ceļi aizveda uz Ļeņingradu, kur apguvu ugunsdzēsēja arodu. Tikai tad, kad atgriezos Latvijā, mani atvilināja uz Kuldīgu.

Kā?
Man bija ļoti labi panākumi sportā, un piesolīja dzīvokli. Bet tad nāca *Auseklīša* laiki, un dzīvesvieta arī nedabūju. Ieskatījies skaistā vietējā meitenē, apprecējies un paliku. Pirmo reizi es Kuldīgā biju treniņnometnes laikā. Alsungā dzīvo mammas brālis Vikentījs Rozgaļš, kurš bija mans pirmais treneris ugunsdzēsēju sportā un kurš vainīgs manīs atvilināšanā uz šo pusi. Kuldīgā esmu kopš 1986. gada. Mums bija laba *blice* – profesionāli. Mūsu darbs bija tikai trenēties, un to darījām 11 reizes nedēļā.

To nevar nepamānīt, jo kabinetā ir divi stendi ar apbalvojumiem. Vai tur izlikti visi?

Nē, tā ir tikai daļa. Daļa kalpo par rotālietām mazbērniem. Es reiz atradu kastes, kurās bija salikta medaļas, un sāku domāt, ka tās kaut kur jāizliek.

Par ugunsdzēsēju savulaik nostrādāts gana ilgi.

29 gadus. No 1982. gada. Strādāts ir gan Rīgā, gan mazliet Ventspilī, un tad no Ventspils pārnāca uz Kuldīgu. Kad strādāju piejūras pilsētā, es jau dzīvoju šeit un sapratu, ka braukāšanas ir par daudz. Tolaik pārvietojos tikai ar autobusiem – auto nebija. Tad Kuldīgā parādījās ugunsdzēsēja inspektora vakance, un viss sanāca dabiski. Bija interesanti Kuldīgā visu veidot teju no nulles. Sāku kā inspektors, tad priekšnieka vietnieks dienesta jautājumos un beidzu kā Kuldīgas posteņa priekšnieks. Tad nāca piedāvājums strādāt Kuldīgas pašvaldībā. Man tā arī pateica, ka laiks, ko apdomāties, ir tikai trīs dienas.

Tā arī pateica?
Jā. (Smejas.) Man līdz tam vienīgais darbs bija kā ugunsdzēsējam, kur visu jau zināju, un nākt uz kaut ko jaunu bija izaicinājums. Bet! Man tas sagādāja prieku, jo, strādājot par ugunsdzēsēju, sāku just, ka iestājas rutīna. Pluss bija tāds, ka man jau pienācās izdienas pensija.

Cik viegli bija pārkvalificēties?
Specifika atšķiras diezgan būtiski, bet nekas, kas saistīts ar likumiem, man nav svešs. Es esmu beidzis juridisko koledžu. Tas ļoti palīdzēja. Vēl palīdzēja tas, ka esmu iemācījies stresa situācijās saglabāt mieru. Jo lielāks stress, jo mierīgāks esmu. Mani vecie kolēģi jau zināja: ja palieku absolūti mierīgs, tad ir lieli s... Kuldīga savulaik jau bija slavena ar degšanu, ar ļoti lieliem ugunsgrēkiem.

Jā, atceros laikus, kad ugunsgrēki vecpilsētā notika viens nopaļķi otram.

Kā vecpilsētā ugunsgrēki, tā tas automātiski bija paaugstinātas bīstamības. Tā ir arī tagad, jo Kuldīgas veco māju jumtiem ir specifika. Starp šķīdeļiem un dakstiņiem veidojas pamatīgs putekļu slānis: ja aizdegas un tos gruzdošus izpūš vējš, tad aizdedzināšanas spēju tie saglabā 40 metru rādiusā. Tas arī bija iemesls masveida degšanai, kad aizdegās vecā slimnīca un vēl septiņas mājas. Zvana dispečere, sakot, ka deg šķūnis. Pēc brīža atkal zvans, ka deg vecā slimnīca. Tad atkal, ka deg māja! Atceros, ka viņai jautāju, kas vēl deg. Viņa izmisumā atbild: „Viss deg!” Šādās reizēs jāizvērtē,

Bijušais ugunsdzēsējs, tagad Kuldīgas novada pašvaldības policists Dzintars Pakalns.

ka ar aprīkojumu jāpasargā svarīgākais.

Kādreiz tauta mīlēja ugunsdzēsējus mācīt, kā pareizi jādzēš, ka ūdens jālej uz jumta. Tad mums parādījās speciāli apmācīts darbinieks, kura uzdevums bija to darīt un nelaist tuvumā ziņkārīgos. Ja pūlis pietuvojās par tuvu notikuma vietai un turpināja izteikt replikas, ugunsdzēsējs ar visu šļūteni, no kuras gāzās ūdens, pagriezās pret pūli, jautājot: „Ko jūs teicāt?” Pūlis momentā atkāpās!

Bija arī tādi laiki, kad sabiedrībā valdīja uzskats: ugunsdzēsēji vienmēr ierodas bez ūdens un piedzērušies. Bez ūdens nekad, bet, ka kāds, sevišķi padomju laikos, uz izsaukumu aizbrauca piedzēries, tā gan ir bijis. Viena no manām prasībām padotajiem bija: nekāda alkohola lietošana darba laikā nevar notikt. To es nekad nepiedotu.

Atļaušos teikt, ka Kuldīgas ugunsdzēsējiem ir laba slava visā Latvijā.

Tā ir. Kad bijām jaunieki, sākām aizvien vairāk piedalīties sabiedriskajā dzīvē. Nevis tamdēļ, ka tā vajag, bet tamdēļ, ka mums tas patika. Piemēram, gājieni Pilsētas svētkos. Mums jautri! Un cilvēkiem patīk. Pirms katra gājiena jau laikus tika domāts, kā publiku pārsteigt. Vismaz mēnesi tika veidoti gājiena atribūti. Katrs darīja kaut ko. Kādreiz Kandavā regulāri notika Iekšlietu ministrijas sporta spēles. Tās mums vienmēr bija kā ģenerālmēģinājums pirms Kuldīgas svētkiem. Ar laiku sporta spēles visi jau zināja: ja nāk Kuldīgas postenis, tūlīt kaut kas būs. Vadībai no Rīgas tas patika – citu struktūru priekšā viņi bija lepmi par tik atraktīvu darbiniekiem. Un ne tikai par atraktivitāti, jo ilgus gadus Kuldīgas ugunsdzēsēji vienmēr bija pirmajās vietās arī sportā.

Ugunsdzēsības sports. Kāpēc? Kas tajā ir īpašs?

Mans onkulis ar to nodarbojās. Toreiz, kad atnācu uz Kuldīgu, tas bija ļoti populārs. Katrai iestādei sava komanda, rajona čempionātos startēja aptuveni 30 komandu. Rīgā dzīvojot, biju trenējies vieglatlētikā, līdz ar to fiziskās sagatavotības bāze ļoti laba.

Vienu vasaru nolēmu, ka jāpamēģina, un iepatikās, jo rezultāti strauji auga. Tiku Latvijas izlasē, ar kuru tiku uz PSRS čempionātu. Uzreiz desmitniekā. Tad jau parādījās vēlme nokārtot sporta meistara kandi-

dāta statusu, tad sporta meistara. Tad jau apetīte auga, un mērķis bija tikšana PSRS izlasē. Mums bija ļoti laba komanda. Ar šo sportu nodarbojos no 1980. līdz 2007. gadam. Kā smejos, uz karjeras beigām sacensībās biju kā dinozaurs, jo tehnika bija ļoti izkopta. Nesen Grundmaņa stadionā skatījos uz torni, kurā savulaik kāpu, un brīnījos: „Kā es to varēju!” Tagad būtu bail! (Smejas.)

Ja runājam par sasniegumiem, Latvijas čempionu tituli mums bija ierasta lieta tāpat kā Baltijas čempionu statuss. Kuldīga spēkojās ar Rīgu, un galvaspilsētas kundziņi vienmēr palika aiz mums.

PSRS čempionātos arī bijām spēcīgi. Tur gan līdz pirmajai vietai netikām – palikām otrie. Tur uz mums skatījās kā uz ārzemniekiem. Bija izbraukāta visa Padomju Savienība. Mums vienmēr pilnasomas ar *Laimas* konfektiem, ar melno balzamu, ko cienāti citus.

Klausoties jāsecina, ka gan padomju laiku sacensībās, gan mūsdienās Iekšlietu ministrijas spēlēs Kuldīgas ugunsdzēsēji sevi ļoti apliecinājuši.

Tas lielākais ugunsdzēsības sporta centrs arī mūsdienās ir Kuldīga. Mans treneris Vikentījs, kuram janvārī palika 70 gadu, vēl joprojām trenē jauniešus, kuri pērnavsar kļuva par pasaules čempioniem. Ja kādās sacensībās gadījās misēklis, visi priecājās: kuldīdznieki paklupusi... Bet prieki bija īsi. Ja vienā vietā paklupām, tālāk gājām kā tanki. Pie mums brauca pat no Ļeņingradas treniņies, pētīt. Mēs vienmēr esam bijuši spēcīgi. Arī meitenes, kuras savulaik šajā sportā trenējās un starp kurām es noskatīju savu sievu Intu.

Ieskatījāties viens otram acīs sportojot?

Jā. Pirms Ļeņingradas, kad vēl skrēju, skatījos, kā trenējas meitenes. Man toreiz bija 17, viņai 14 gadu. Tad sākās mācības ugunsdzēsēju skolā Ļeņingradā, pēc kuras redzēju, ka viņas vēl trenējas. Mēs, trīs draugi, viņas, sportistes, apprecējām. Inta pēc vidusskolas iestājās Liepājā augstskolā, un gada laikā kaut kā sagājām kopā. Vairāk nekā 30 gadus esam kopā. Tā nu esam mēs ar sieviņu, divas meitas, viens znots, divas mazmeitiņas.

Ugunsdzēsēja darbs ir bīstams. Kā ar sievas un pārējās ģimenes reakciju? Vai nav bijušas

„Iekšlietu ministrijas sporta spēlēs ar laiku visi jau zināja: ja nāk Kuldīgas postenis, tūlīt kaut kas būs.”

Kuldīgas ugunsdzēsības sporta komanda. Dzintars pirmajā rindā starp dāmām.

sarunas, ka pietiek riskēt?

Viņi saprata, ko es daru, un atbalstīja. Mani vienmēr interesējis tas, lai cilvēki ir ziņoši, fiziski izturīgi. Es dienestam mēģināju atlasīt jau fiziski sagatavotus. Manī bija spīts uzvarēt. Man nepatīk zaudēt – es darīšu visu, lai uzvarētu. Ja arī zināšu, ka pretī ir spēcīgāks pretinieks, mēģināšu izdomāt, kā viņu pieveikt. Vēl bija svarīgi, lai cilvēki nav pašpārliecināti. Ja iestājas rutīna, tas mūsu darbā ir bīstami.

Vispār ar mani nav viegli, jo pēc horoskopa esmu Lauva, kurš dzimis Pūķa gadā. Briesmīgs salikums! Cilvēkiem par mani pirmais iespaids ir tāds, ka esmu ļoti dusmīgs. Es mierīgi varu jebkuram pateikt acīs to, ko domāju. Priekšniekiem pateikšu savu viedokli un savu domu aizstāvēšu. Es ātri varu aizsvilties, bet tad atdzīst. Ir arī tā, ka nezināmu cilvēku visupirms mēģināju izprast. Ja man viņš nesimpatizē, es ar viņu nekomunicēšu.

Patiecībā man ļoti paveicies, ka abos darbos ir kolosāli cilvēki. Atšķirība starp ugunsdzēsēja un policista darbu ir tāda, ka likumsargu ikdienā ir vairāk negāciju. Ja tu tās ņem uz mājām, ņem pie sirds, tad viss... Vieglāk, ja iekšā ir humora dzirksts. Ja cilvēks spēj pasmieties par sevi, tad viss kārtībā. Arī par citiem pasmieties tā, lai neaizvainotu. Jau ugunsdzēsējos bez tā nevarēja. Ja nebūs humora, ātri var izdegt.

Pat vistragiskākajās situācijās?

Jā. Manā praksē visgrūtākais bijis visu laiku tragiskākais ugunsgrēks pensionātā Reģos, kur bojā gāja 23 cilvēki. Toreiz vienam darbiniekam tā bija pirmā maīna. Pēc notikuma es jautāju, vai viņš darbu turpinās, un viņš atbildēja: turpinās.

Starp citu, toreiz gadījās traģikomiska situācija ar tālaika iekšlietu ministru Ivaru Godmani. Bija ļoti liels sals. Lai dzestu ugunsgrēku, naktī tika izvilktas divas maģistrālās šļūtenju līnijas, pa kurām auto no diķa pumpēja ūdeni. Viens auto saplīsa, un līnija trīs minūšu laikā aizsala. No rīta Godmanis man saka, ka jāiet apskatīt situāciju. Ejam un nonākam pie tām šļūtenēm. Ministrs uzliek kāju uz sasalušās šļūtenes, mēģina to paspiest un nosaka: „Jā, spiediens labs.”

Pēc tā ugunsgrēka, kurā biju vadītājs, atrados dilemmas priekšā: vai nu būšu uzdarījis pareizi, vai arī sēdēšu cietumā. Par laimi, viss bija izdarīts pareizi.

Bet vai visu pareizi izdarīja tie, kuri savulaik mūsu valsti virzīja uz priekšu? Sakot ar neatkarības atjaunošanu.

Lielākoties mēs aizgājām pareizajā virzienā. Bija grūti laiki, un nevienš pa to ceļu īsti nebija gājis. Jā, ekonomika sagruva, bet tas, iespējams, bija pirksts no malas. Manuprāt, par daudz vaļās ir dots oligarhiem. Kamēr Igaunijā aiz restēm iesēdina trīs oligarhus, mums netiek galā ar vienu. Pēkšņi amerikāņi kaut ko pasaka, un viss izrādās

Kuldīgas ugunsdzēsēju komanda: Dzintars Pakalns, Juris Špiguns, Normunds Egle, Einārs Pakalns, Alfrēds Klaučs.

„Latvijas čempionu tituli mums bija ierasta lieta tāpat kā Baltijas čempionu statuss. Kuldīga spēkojās ar Rīgu, un galvaspilsētas kundziņi vienmēr palika aiz mums.”

„Ja nebūs humora, ātri var izdegt.”

tik vienkārši! Tā nelaime jau tāda, ka katrās vēlēšanās ievēlam tos pašus vējus. Viņiem vienam par otru kompromāts tāds, ka nevienš nekustinās ne pirkstu.

Bet vai tad mēs dzīvojam slikti? Mums ar ģimeni patīk ceļot – katru gadu cenšamies kaut kur aizbraukt. Bijām Norvēģijā. Viss jau labi, bet es tur sajutos kā nabags. Viss tik dārgs! Pēc tam ar ģimeni bijām Ukrainā. Tur pavisam kas cits: kā cilvēki dzīvo, kā nesūkstas ne par ko. Jā, tur varējām justies kā bagātnieki. Tur plaīsa starp bagātajiem un trūcīgajiem ir daudz milzīga nekā pie mums.

Aktīvās sportista gaitas esi beidzis, bet nekādi nosēdēt mierā taču nevar?

Nē. Spēlēju florbolu, futbolu. Mājās uztaisījis pludmales volejbola laukums. Vispār jāsaka: ja man kāds būtu teicis, ka es, Rīgas puika, kļūšu par laucinieku, tad atbildētu, ka tas nekad nenotiks.

Dabas liegums izpētīts, plāns izstrādāts

Dabas lieguma *Ventas un Šķerveļa ieleja* aizsardzības plāna sabiedriskajā apspriešanā, kurā piedalījās astoņi cilvēki, dokumenta izstrādes koordinators, Daugavpils universitātes pārstāvis Uldis Valainis iepazīstināja ar ekspertu atzinumiem pēc ielejas izpēti un ar ieteikumiem, kā to turpmāk apsaimniekot.

VĒRTĪBU INVENTARIZĀCIJA

U. Valainis stāsta, ka vietā, kas atrodas Skrundas un Nīkrāces pagastā un Saldus novada Pampāļos, pirmo reizi liegums izveidots 1957. gadā. Pašlaik spēkā ir 2012. gadā apstiprinātie noteikumi par *Ventas un Šķerveļa ielejas* dabas lieguma apsaimniekošanu. Kopš tā laika nozīmīgi mainījusies pieeja, kā aizsargājamo teritoriju plāns top, un 2018. gadā sāka jaunā plāna izstrāde. Pērn bijusi tāda kā inventarizācija, kurā niansēs izzinātas vērtības, kas šeit atrodamas. Eksperti meklējuši aizsargājamās sugas, pētijuši ietekmi uz teritoriju, zīmējuši kartes.

DABAI LABVĒLĪGI, ĪPAŠNIEKIEM IZDEVĪGI

Dabas liegumā (468,51 ha) atrodami Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi. Piemēram, upju straujtecēs un dabiski upju posmi, nogāžu un gravu meži, sugām bagātas ganības, mēreni mitras pļavas, minerālvielām bagāti avoti, avotu purvi, smilšakmens atsegumi, netraucētas alas, ozolu meži u.c. Liegumā ir seši valsts nozīmes aizsargājami ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi: Šķerveļa lejteces dolomīta atsegums, Zoslēnu, Ketleru un Plieņu atsegums, Ātraiskalns, Gobdziņu klintis. Jaunajā plānā ieteikts iekļaut vēl citus valsts aizsargājamās dabas pieminekļus.

U. Valainis skaidro, ka plāna mērķis nav tikai radīt apgrūtinājumus: „Skatāmie kompleksi, lai aizsargātu dabas vērtības un atvieglotu dzīvi vietējiem. Tā, izvērtējot ierosinājumu veidot jaunas dabas takas, eksperti skatījās, kā to izdarīt tā, lai nebūtu konfliktā ar dabas aizsardzības interesēm.”

SIMTS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO SUGU

Dabas liegumā pēc Latvijas likumiem konstatēti 100 aizsargājamo sugu: 22 vasculārie augi, deviņas sūnas, četri ķērpji, trīs sēnes, 18 bezmugurkaulnieki, 13 zīdītāji, 26 putni un piecas zivis.

Noteikts, ka primārā aizsardzība jānodrošina desmit sugām: strauta nēģim (*Lampetra planeri*), kas ir neparazītisku, nemigrējošu nēģu suga, kurai viss dzīves cikls notiek saldūdens baseinos, dīķu naktssikspārim (*Myotis dasycneme*), akmeņgrauzim (*Cobitis taenia*), platgalvei (*Cottus gobio*), salatei (*Leuciscus aspius*), biežajai perlamutrenei (*Unio crassus*), Eirāzijas ūdram (*Lutra lutra*), zivju dzenītīm (*Alcedo atthis*), lašveidīgajām zivīm un dzeņveidīgajiem putniem.

DIŽKOKI UN BEBRI

Liegumā reģistrēti 18 valsts nozīmes dižkoki: astoņi parastie ozoli (*Quercus robur*), sešas parastās priedes (*Pinus sylvestris*), viens saldais ķirsis (*Cerasus avium*), viena mežābele (*Malus sylvestris*), viena vīksna (*Ulmus laevis*), viens āra bērzs (*Betula pendula*). Fiksēti desmit koki, kuri dižkoka izmērus varētu sasniegt tuvākajos gados: pieci ozoli, divas priedes, viena liepa, viens pīlādzis un viens skābardis. Paredzēts, ka koku apakša tiek atfīrta no krūmiem.

Šķerveli (4,76 km) un Lētižā (1,1 km) plānota sistemātiska upju atbrīvošana no bebru aizsprostojumiem.

Ventas ielejā kā infrastruktūras uzlabojums ieteiktas vienādas informatīvās zīmes, kas norāda uz atpūtas vietām, kempingiem, lauku mājām un dabas pieminekļiem. Tāpat

Dabas lieguma zonējums.

ieteikts izlikt zīmes ar Pasaules Dabas fonda un Dabas aizsardzības pārvaldes ieteikto principu: „Ko atnesi, to aiznes!”

IEROBEŽOJUMI

Lai uzlabotu dabiskos zālājus, rosināts liegumā ar Dabas aizsardzības pārvaldes atļauju ierīkot lopu novietnes, arī savvaļas dzīvnieku audzētavas. Lai mazinātu organisko vielu nonākšanu ūdenī, noteikts ierobežojums lauksaimniecības zemi apstrādāt 10 m

no upes ūdens līnijas. Plāns paredz liegumā neatļaut izmantot glifosātus, izņemot vajadzību apkarot invazīvos augus, apstrādājot tos vietējā mērogā. Aizliegts upēs mākslīgi veidot akmens krāvumus un citus šķēršļus, lai neietekmētu zivju migrāciju. Pilnībā aizliegts audzēt ģenētiski modificētus kultūraugus. Rosināts noteikt, ka lauksaimniecības zemē aizliegts cirst kokus, kuru apkārtmērs 1,3 m augstumā ir lielāks par 40 cm.

Jolanta Hercenberga

Arī kultūrvēsture

Bez saudzējamām dabas vērtībām ielejā atrodas arī kultūrvēsturiski pieminekļi, jo tagadējā Nīkrāces pagastā savulaik ietilpušas sešas dižas muižas. Tur pāri gājis gan 1905. gada revolūcijas vilnis, gan abi pasaules kari, savas pēdas atstājis arī padomju kolhozu laiks.

Valsts nozīmes kultūras pieminekļa statusā un aizsardzībā ir:

- Vormsātu pilskalns stāvā zemesragā Dzeldas un Šķerveļa satekā ar ievērojamu laukakmeni tā pakājē,
- Lēnu senkapi, kur Venta izskalojusi kuršu vēlā dzelzs laikmeta un agro viduslaiku bronzas rotaslietas,
- Nīkrāces apkaimē izteiksmīgākais pilskalns, kam dots gan Lēnu, gan Imuļu nosaukums,
- priedēm apaugušais Dzelzgailes pilskalns,

ko pabojājusi lauksaimnieciskā darbība.

- Lēnu Sv. Trīsvienības Romas katoļu baznīca,
- Lēnu krogs.

Vietējā mērogā ievērojami ir:

- pussabrukušās Lēnu muižas apbūve klasicisma stilā,
- Vormsātes muiža ar parku,
- Oskara Kalpaka vadīto Latvijas atbrīvošanas cīņu memoriāls krustojumā netālu no vietas, kur kalpakieši forsēja Ventu.

Daina Täfelberga

Zemes īpašnieki

Zemes īpašuma piederības forma	Platība (ha)	%	Kadastra vienību skaits
Fiziska persona	770,93	52,95	58
Valsts	395,26	27,15	11
Juridiska persona	220,46	15,14	21
Nav informācijas	64,39	4,42	1
Pašvaldība	4,85	0,33	7
Kopā:	1455,87	100	98

Zemes lietošanas veidi

Zemes lietošanas veidi	Platība (ha)	% no kopējās platības
Mežs	869,21	59,70
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	477,13	32,77
Ūdens objektu zeme	85,78	5,89
Purvs	7,01	0,48
Zeme zem ēkām un pagalmiem	5,13	0,35
Krūmājs	4,16	0,29
Pārējā zeme	4,00	0,27
Zeme zem ceļiem	3,44	0,24
Kopā:	1455,87	100

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

167. kārtā

Nocietināta pilsēta, kas kalpojusi par salas galvaspilsētu no senatnes līdz viduslaikiem. Pilsēta joprojām ir norobežota savu sienu iekšienē, un tās iedzīvotāju skaits ir nedaudz mazāks par 300. Pilsēta laiku laikos ir bijusi salas muižniecības un reliģisko autoritāšu centrs, un īpašumi joprojām galvenokārt tiek nodoti ģimenēm no paaudzes paaudzē. Šī pilsēta ir provizorisks UNESCO pasaules mantojuma vietu sarakstā, un tagad tā ir viena no galvenajām salas tūrisma apskates vietām. Kā sauc šo pilsētu?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Atbildi gaidām līdz **5. marta 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

166. kārtas atbilde: Kingstona, Jamaikas galvaspilsēta.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Inese Midrijāne, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans, Daina Brūkle, Inga Strode, Vineta Kondraņicka, Mārtiņš Stebulis.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

9. jautājums

Kurā gadā tika ielikts pamatakmens Kuldīgas slimnīcai?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **5. marta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv. Ik ceturksni būs balviņa no Kuldīgas novada muzeja.

8. jautājuma atbilde: Kuldīgas kultūras centrs.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Juris Vītols, Ojārs Silkans, Daina Brūkle, Ausma Kreidere, Mārtiņš Stebulis.

DABA

Vai pazīsti šo dzīvnieku?

9. kārtā

Šī mazā zivtiņa ir viena no populārākajām akvārija zivīm pasaulē. Tā ir populāra, jo nav prasīga, bet ir koša. Tai ir daudz spuru krāsu variāciju. Var turēt kopā ar citām miermīlīgām zivīm. Ir visēdāja. Var dzīvot maza tilpuma akvārijā – minimums 15 l; ja tas būs mazāks, ir risks – zivtiņa var saslimt. Ir dzīv-dzemdētāja. Tēviņi ir mazāki, košāki un ar garākām spurām nekā mātītēm, kuras ir pelēkas. Šīs zivis ātri un viegli vairojas. Tāpēc jābūt uzmanīgiem, ka 15 l akvārijā pēc gada varētu vairs nebūt vietas. Šīm zivīm der 24–27 grādu ūdens temperatūra. Parasti iesaka iesācējiem akvāriju jomā, taču arī pieredzējušie labprāt tās redz savos akvārijos. Kas tā ir par zivi?

Atbildes līdz **5. marta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

8. kārtas atbilde: pupukijs jeb bada dzeguze.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Daina Gerente, Indra Grandava, Ilze Konstante, Guntis Obodņikovs, Līga Immure, Ojārs Silkans, Inga Strode, Vikija Poriete, Daina Brūkle, Mārtiņš Stebulis.

MEKLĒ UN SŪTI ATBILDI!

Atrodi teikumu šodienas *Kurzemniekā* un pareizo atbildi (lappusi un raksta nosaukumu) sūti līdz **5. marta 11.00** e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Veiklākajam un acīgākajam balvā – *MicRec* mūzikas ierakstu disks.

Teikums: „Labprātāk taisu saldumus: kūkas un kūksniņus.”

Atbilde:

25. februāra atbilde: teikums *Neredzu, ka šobrīd būtu partiju vienprātība* atradās 7. lappuses rakstā *Lai nodokļu sistēma taisnīgāka, vienkāršāka un konkurētspējīga*.

Šoreiz balviņu saņem **Antra Reimane**. Gaidām redakcijā.

JOKI

– Kurā profesijā ir visvairāk profesionāļu?

– Tādā, kurā ir dabiska neprofesionāļu atsijāšana. Piemēram, sapieros.

.....

Sievietes loģika: viņa pati nezina, ko īsti vēlas, taču vīram vienai pieņemas to uzminēt.

.....

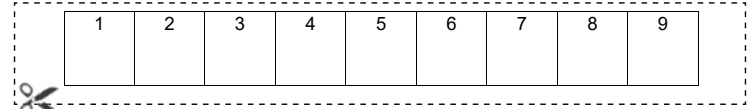
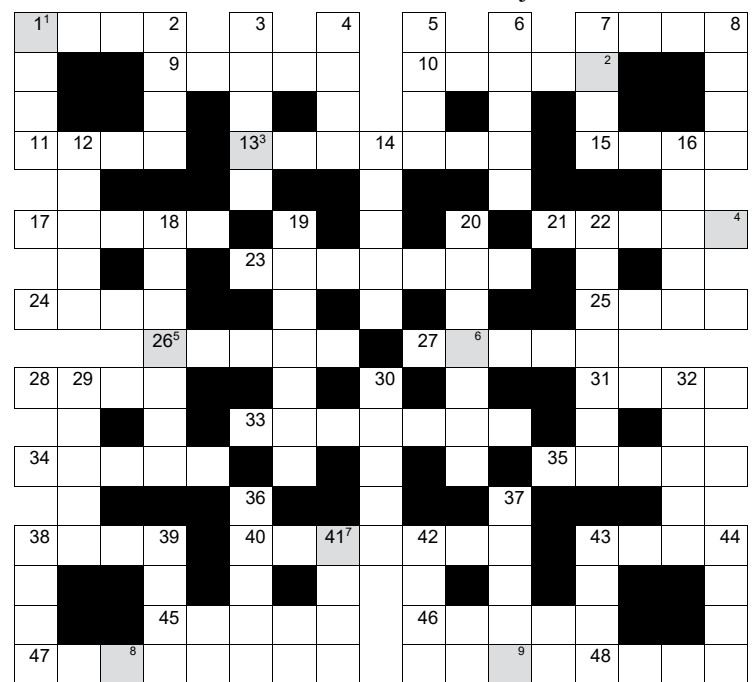
Katrs piecu kilometru skrējienam pagarina mūžu par pusstundu, taču nolaupa 40 minūtes.

.....

Agrāk es nespēju saprast, kāpēc sestdienās televīzija animācijas filmas rāda 6.00 – 7.00 no rīta. Tagad man ir skaidrs! Vecāku dē! Lai viņi varētu pagulēt pāris stundu ilgāk.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Sandra Vilsone**.

Risinājumu gaidām līdz **5. martam**.

Horizontāli. 1. Dziļš bezsamaņas stāvoklis. 7. Pērnā zāle. 9. Pagasts Rūjienas novadā pie Igaunijas robežas. 10. Viens no literatūras pamatveidiem. 11. Vienkāršs augs, kas satur hlorofilu. 13. Dabas aizsardzības kategorija. 15. Krievu rakstnieks (1897 – 1937), līdzautors romānam *Divpadsmit krēslī*. 17. Skaita mērvienība – divpadsmit. 21. Latviešu rakstniece (1936.), garstāsta *Limuzīns Jāņu nakts krāsā* autore. 23. Liels, plēsīgs kaķu dzimtas dzīvnieks ar rūsganu, melni plankumainu apmatojumu. 24. Daudzgadīgs lakstaugs ar bumbuļveida sakni, no kura iegūst cieti un ko izmanto pārtikā; kultivē tropos un subtropos. 25. Indijas odžu dzimtas čūskas Āfrikā, Āzijā. 26. Žigla, izveicīga. 27. Bībelē un Korānā cilvēku ciltstēvs. 28. Skices. 31. Balts mācītāja amattērps. 33. Vientuļnieks. 34. Neikdienišķas, sevišķas. 35. Savvaļas vērsis, kas dzīvo mežiem apaugušos kalnos Indijā, Birmā. 38. Eņģe. 40. Klāstīt, vēstīt. 43. Izmirusi austrumģermāņu tauta. 45. Balta pulverveida viela, ko iegūst no kartupeļiem. 46. Dienu iepriekš. 47. Sēklis, kas sākas tieši no ūdenstilpes vai krasta līnijas. 48. Rāpojoši asinssūcēji kukaiņi, kas parazitē uz cilvēka vai dzīvnieka ķermeņa.

Vertikāli. 1. Spēļu nūja ar smailu galu. 2. Brīva vieta sienā durvju un logu izveidošanai. 3. Matērijas veids, kam piemīt miera masa. 4. Dzīvotāju eksistences apstākļu kopums. 5. Valsts Dienvidamerikā. 6. Asinrades un limfātiskās sistēmas orgāns. 7. Hindu mitoloģijā – ļaunuma dēmons. 8. Tēlotājas mākslas žanrs. 12. Nežēlīga, nekrietna, arī noziedzīga. 14. Ārdīt, jautāt. 16. Paraugš. 18. Smalks, apslēpts izsmiekls. 19. Specializēti kuģi beramkravu pārvadāšanai. 20. Naudas aizdevums, kas atmaksājams ar procentiem. 22. Abavas kreisā krasta pieteka. 29. Politiska partija Krievijā 20. gs. pirmajā ceturksnī, kuras galvenā cīņas forma bija individuālais terors. 30. Mīlestības dievs seno romiešu mitoloģijā. 32. Ēdināt. 36. Izplatītas nezāles ar asiem dzelkšņiem. 37. Materiāls, ko parasti izmanto dekoratīvu tēlniecības darbu, arhitektonisku detaļu veidošanai. 38. Jaudas un enerģijas plūsmas mērvienība. 39. Bērzes pieteka Latvijā. 41. Akmeņplekstes. 42. Dārga, mīļa, intīma. 43. Austrumu reliģijā – sektas garīgais vadītājs. 44. Latīņu alfabēta trešais burts.

Pareizā atbilde: **PORTLANDCEMENTS** – visizplatītākais cementa veids.

Atbildes

Horizontāli. 3. Buklets. 9. Celms. 10. Miers. 11. Paniņas. 12. Atāls. 14. Skoda. 15. Taisna. 16. Egle. 21. Bīstamas. 23. Bedkeri. 24. Sīvas. 25. Liepas. 27. Bedres. 28. Takas. 30. Tiepties. 31. Skaistas. 35. Avis. 36. Senāts. 39. Skuba. 40. Solis. 41. Kūrorts. 42. Ūlavs. 43. Vilma. 44. Balanss. **Vertikāli.** 1. Zelta. 2. Smelt. 4. Uzaustas. 5. Laivas. 6. Trapeces. 7. Kirke. 8. Arods. 13. Sala. 14. Sliede. 17. Ābelīte. 18. Asteres. 19. Nefrīts. 20. Piesist. 22. Sīkas. 23. Basas. 26. Artava. 28. Tekstūra. 29. Skanstis. 32. Ikts. 33. Askota. 34. Akela. 35. Abava. 37. Soģis. 38. Zieme.

Pareizi atbildējuši: Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Ojārs Silkans, Velta Višņevska.

Janvāra, februāra pārsteigumu no salonveikala *Akcents* saņem **Bruno Mekšs**. Gaidām redakcijā.

Atmiņjūmu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē!

Marta un aprīļa uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcents*.

VIEGLATLĒTIKA

Sadala čempionu titulus

Kuldīgas vieglatlētikas manēžā par valsts čempionu 3000 metru skrējienā kļuvis mājinieks Uģis Jocis. Šis viņam ir desmitais tituls. Labi rezultāti arī Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem.

13. REIZI PIE MUMS

Valsts ziemas sacensībām vieglatlētikā čempionāta nosaukums piešķirts 1971. gadā, un šoreiz tām apritēja 50. gadskārta. Par godu jubilejai bija sarīpētas četras dažādu garšu kūkas. Savukārt Kuldīgas manēža labākos sportistus uzņēma 13. reizi (pirmo reizi 2008. gada janvārī). Latvijas čempionāts telpās ir to sacensību skaits, kurās sportisti var tikt pie ranga punktiem Pasaules Vieglatlētikas asociācijas veidotajā rangā. Nacionālie čempionāti telpās iekļauti D sacensību līmenī.

Nedēļas nogalē Kuldīgā vairāk nekā 230 vieglatlētu startēja 12 individuālajās disciplīnās (60 m, 60 m/b, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 3000 m, tāllēkšana, trīssoļlēkšana, augstlēkšana, lodes grūšana, kārtslēkšana), kā arī 4 x 200 m jauktajā stafetē.

TITULI TIK BIRST

Elvijs Mišāns pirmajā dienā ir 16,40 m uzvarēja trīssoļlēkšanā, nākamajā dienā – arī tāllēkšanā (7,38 m). Latvijas Vieglatlētikas savienība informē, ka sportista kontā ir vairāk nekā 30 valsts čempiona titulu. Sprintere Sindija Bukša bija pirmā gan 60 m (7,48), gan 200 m (23,90), un šis skrējienis kļuvis par viņas labāko rezultātu telpās.

Labu rezultātu sasniedza arī Līga Velvere – viņai uzvara 800 m (2:06,64), bet vīriešiem šajā distancē labākais bija Audris Karpinskis (1:53,76). Lodes grūšanā pie 36. čempiona titula tika Māris Urtāns (17,07 m).

Par Latvijas čempioniem vēl kļuvi: 60 m Roberts Jānis Zālītis (6,94), 400 m Patrīcija Čirule (56,40) un Ilja Petrušenko (48,13), 1500 m Kamilla Vanažina (4:39,80) un Arnis Ozoliņš (4:08,41), 60 m barjerskrējienā Patrīcija Ozoliņa (8,69) un Emīls Rūgums (8,28), trīssoļlēkšanā Rūta Kate Lasmane (13,06 m),

200 metros triumfē Sindija Bukša.

Augstlēkšanas sektorā kuldīdzniece Krista Brasla.

3000 metros par Latvijas čempionu kļūst kuldīdznieks Uģis Jocis.

kārtslēkšanā Ildze Bortaščenko (3,50 m) un Rūdolfs Vucāns (4,55 m; Mareks Ārents nepārvareja sākuma augstumu), lodes grūšanā Anna Gulbe (13,58 m), 200 m I.Petrušenko (21,83), 3000 m Karīna Helmane-Soročenkova (9:41,41), tāllēkšanā Māra Grīva (6,06 m), augstlēkšanā Lāsma Zemīte (1,77 m) un Rihards Vaivads (2,05 m), jauktajā 4 x 200 metru stafetē sporta skola *Arkādija* (1:35,74).

SEZONA BEIDZAS UZ LABAS NOTS

Startēja arī septiņi Kuldīgas novada sporta skolas pārstāvji. 3000 m uzvarēja U.Jocis (8:28.17), bet Lauris Grīniņš bija ceturtais (9:33,66), viņam arī devītā vieta 1500 m (4:25,57).

Lodes grūšanā piektā – Auce Mūrniece (11,79 m), 11. – Roberts Sorokins (12,73 m). Kristīnei Grīnbergai piektais rezultāts 200 m (25,99) un 12. vieta 60 m (8,17). Krista Brasla bija devītā augstlēkšanā (1,60 m). 60 m 14. vietā Ādams Kesters (7,41). Ādams piedalījies trešo gadu, 60 metros sasniedzis personīgo rezultātu, bet par startu saka: „Galvenais bija uzvarēt. Zināju, ka īpaša rezultāta nebūs, jo šodien nebija konkurences. Pirms tam Norvēģijā izskrēju personīgo rezultātu 1500 metros (3:48,34), un šodien kājas vēl mazliet ir jutīgas. Taču kopumā skrējienis labs un ir prieks startēt mājās.”

Lāsma Reimanes foto

astotnām sekundēm. Divās sacensībās šim rezultātam pietuvojots, bet tad vairākas nedēļas slimu. Nejutos gatava un gribēju Latvijas čempionātu izlaist, bet trenere atļādi nedeva. Esmu viņai par to pateicīga, jo esmu atguvusi motivāciju trenēties.” U.Jocis par startu 3000 metros stāsta: „Galvenais bija uzvarēt. Zināju, ka īpaša rezultāta nebūs, jo šodien nebija konkurences. Pirms tam Norvēģijā izskrēju personīgo rezultātu 1500 metros (3:48,34), un šodien kājas vēl mazliet ir jutīgas. Taču kopumā skrējienis labs un ir prieks startēt mājās.”

Trenera Māra Grīvas padomos ieklausās viena no labākajām tāllēcējām, viņa meita Māra Grīva.

TELPU FUTBOLS

Kuldīgas puīši – pirmie

Par Kurzemes čempioniem telpu futbolā U15 grupā kļuvi Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi. Visas spēles turnīrā viņi nospēlēja bez zaudējumiem. Zēnus trenē Mareks Raihs. **Mareka Raiha arhīva foto**

Kuldīgas futbolisti pēc uzvaras Kurzemes čempionātā. Pirmajā rindā Rauls Borisovs, Aleksis Blāķis, Emīls Sproģis, Rūdolfs Reimanis, otrajā – vārtsargs Krīšjānis Mikāls, Elans Antonenkovs, sporta skolas direktors Agris Kimbors, Rihards Ponomarjovs, Martins Raihs, Roberts Kovaļš.

Nedēļas nogalē pēdējās spēles

Sestdien, 7. martā, Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) notiks pēdējās spēles novada čempionātā telpu futbolā. 17.00 sacentīsies *Kabile – Zibens*, 18.00 *Ēdole – Novadnieki*, 19.00 *Turlava – Kabile*, 20.00 *Snēpele – Novadnieki*. Pēc spēlēm būs apbalvošana.

BOČES SPĒLE

Kurzemes kauss godam aizvadīts

Pēc azartiskām cīņām sadalītas godalgas bočes spēlē, un Kurzemē par labākās nosaukumu sacentušās 12 komandas.

Bočes spēlē Kurzemē pirmo vietu ieguvušas Kuldīgas pārstāves no Speciālā sporta centra: Valentīna Gulbīnska, Alise Simsone un Anita Cepurīte.

Katra startējusi savā grupā atbilstoši veselības stāvoklim un vecumam. Šogad jaunākajam dalībniekam bijis 13 gadu, vecākajam – 63. Ceturtajā grupā sacentusies dalībnieki no astoņiem līdz 18 gadiem ar intelektuālās attīstības traucējumiem vai psihiskām saslimšanām, piektajā – no 19 gadiem. „Par to, ka boče joprojām nav populāra starp bērniem un jauniešiem ar dažādiem kustību traucējumiem un bez intelektuālās attīstības traucējumiem, liecina tas, ka šajā grupā piekto gadu nebija pieteikta neviena komanda,” skaidro organizatore Nadija Strazdiņa. „Iespējams, tādēļ, ka sporta skolotājiem, treneriem, vecākiem un sportistiem trūkst informācijas un zināšanu. Sporta skolās nav programmas, kurās varētu trenēties cilvēki ar īpašām vajadzībām.”

Pasākumu organizēja Kuldīgas Speciālais sporta centrs kopā ar pašvaldību. **Nadijas Strazdiņas arhīva foto**

PELDĒŠANA

Šļakatas pa gaisu!

Kuldīgas novada skolēnu peldēšanas sacensībās noskaidroti labākie vairākās vecuma grupās.

Uzvarētāji
 2008. g. dzim. (25 m) Gustavs Ansons un Alise Robežniece (abi no V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas).
 2006.–2007. g. dzim. (2 x 25) Edgars Grundmanis un Annija Roze (abi no V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas).
 2004.–2005. g. dzim. (2 x 25) Aļiks Kažimirs un Sanija Robežniece (abi no V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas).
 2000.–2003. g. dzim. (2 x 25) Rolands Ibergis (Kuldīgas Centra vidusskola) un Diāna Rudakova (Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola).

DAMBRETE

Albatrosā labas vietas

Ventspils bērnu un jauniešu 100 lauciņu dambretes sacensību *uzvarētājs kuldīdznieks Artis Madars Rancāns*.

Otro vietu ieguvis Roberts Serpāns (1. vieta U14 grupā). Labāko rezultātu starp meitenēm sasniedza sešgadniece Ramona Serpāne. U11 grupā Kristapam Bražim 1. vieta, Rihardam Kaminskim – otrā. No U11 grupas meitenēm pirmā – Evelīna Elīza Rancāne.

SPORTA KALENDĀRS NO 3. LĪDZ 9. MARTAM

KULDĪGĀ
 ▶ 3.III 10.00 hallē (Piltenes ielā 25) – novada skolēnu sacensības **FLORBOLĀ** (2004.–2005. g. dzim.).
 ▶ 6.III 18.00, 7.III 10.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas jaunatnes čempionāts **VOLEJBOLĀ** U16 grupas meitenēm.
 ▶ 7.III 10.00 manēžā (Dzirnavu ielā 13) – Kurzemes sacensības **BOČES** spēlē.
 ▶ 7.III 12.00, 8.III 12.00 sporta namā (Virkas ielā 13) – novada atklātais čempionāts **BASKETBOLĀ**. Piedalās septiņas vienības: U35+ (pagaidām kopvērtējumā pirmā pozīcija), *KNSS, #9, Kabile, Hektors, Skruna, Alsunga*.
 ▶ 7.III 17.00 hallē (Piltenes ielā 25) – novada čempionāts **TELPU FUTBOLĀ**.
 ▶ 8.III 11.00 manēžā (Dzirnavu ielā 13) – *Kuldīgas kauss VIEGLATLĒTIKĀ* U16, U18 grupai.
 ▶ 8.III 14.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas meistarīcīkstes **FLORBOLĀ** 2. līgā: *Vārme – Kalsnava*.

VIEGLATLĒTIKA

Divas godalgas

Latvijas čempionātā vieglatlētikā U16 grupā ar labiem sasniegumiem Liepājā startējuši arī Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi.

Janīta Antipina izcīnījusi 2. vietu trīssoļlēkšanā (10,81 m), viņai arī 7. vieta 60 m/b un 9. vieta tāllēkšanā. Aleksim Gailītim 2. vieta 60 m/b (8,73) un 4. vieta trīssoļlēkšanā (12,32 m). Augstlēkšanā ceturta bijusi Anna Āboliņa (1,61 m), 60 m/b sestā – Sanija Robežniece (9,48). Arī Katrīnai Munkevicai 6. vieta trīssoļlēkšanā (9,91 m). Raivis Vjakska – trīssoļlēkšanā astotais, Annija Roze – 60 m/b desmitā. 4 x 200 m stafetē meiteņu komanda (J.Antipina, S.Robežniece, A.Roze un Sofija Grēta France) ierindojusies septītajā vietā.

Dzidra Lāce
(Nobeigums. Sākums 25. februārī.)

Pieminot skolotājus un literātus Krustkalnus

Bijušos skolotājus atceras un godā dažādi: klašu izlaidumos, skolu jubilejās pasniedz ziedus, pensijā esošos apciemo mājās, dažreiz – kapsētā iedezd piemiņas gaismiņu... Lai pieminam skolotājus **KĀRLI UN INGEBORGU KRUSTKALNUS**, kuri sava darba mūža lielāko daļu veltījuši Nīkrāces un Snēpeles skolas bērniem, šo pagastu kultūras dzīvei! Viņi abi bija garīgi bagāti literāti, savas zemes patrioti – mūsējie.

INGEBORGA STELLA KRUSTKALNE (DZ. HOLBERGA) (1933–2019)

- Dzimusi 1933. gada 24. augustā Rīgā pavāra un restorāna *Esplanāde* līdziņa Gustava Holberga ģimenē. Sākusi mācīties E.Vīgnera muzikālajā bērnudārzā Rīgā. No 1941. līdz 1948. gadam mācījusies V.Zālīša 1. pamatskolā. 1952. gadā beigusi Rīgas 3. vidusskolu.
- Studējusi Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē kopā ar Ojāru Vācieti, Jāni Plotnieku un Martu Bārbali.
- Vasarās piedalījies folkloras ekspedīcijās. Literāro darbību sākusi jau skolas laikā.
- Pirmā darbavieta – Rucavas vidusskola. Pēc diviem gadiem atgriezies Rīgā un no 1959. līdz 1964. gadam bijusi finiera rūpnīcas *Latvijas bērzs* bibliotēkas vadītāja.
- Dzīvokļa šaurības dēļ nolēmusi strādāt provincē un pārcēlusies uz Nīkrāces pamatskolu.
- No 1966. līdz 1973. gadam – angļu valodas skolotāja Snēpeles pamatskolā, bet no 1973. līdz 1992. gadam – Grenču pamatskolas latviešu valodas, literatūras, zīmēšanas un rasēšanas skolotāja.
- Periodikā sākusi publicēties no 1982. gada. Par stāstu *Māsiņas žurnālā Skola un Ģimene* īso stāstu konkursā ieguvusi 2. vietu.
- Ludziņa *Sakņu dārza sargs* ievietota *Zvaigznes ABC* 1997. gadā izdotajā īslugu krājumā *Mušmirēns*, bet *Ziemassvētku dāvana* – 1998. gada īslugu krājumā ar tādu pašu nosaukumu.
- Stāstu krājums *Baltais margrietiņu lauks* (2000), romāni *Ilma* (2002), *Folkloriste* (2009), stāstu krājums *Liktenīgais ceriņzieds* (2016).
- Aizejot pensijā, turpinājusi strādāt Grenču pamatskolā.
- Mirusi 2019. gada 23. maijā.

Satiek domubiedru

Ingeborgas Krustkalnes pirmā darbavieta Kurzemē bijusi Rucavas vidusskola. No turienes viņai atmiņā palikusi gaišā skolniece **Nora Kalna**.

Pēc īslaicīgas atgriešanās dzimtajā Rīgā I.Krustkalne atkal devusies darbā uz provinci – Nīkrāces pamatskolu skaistā vietā. Liktenīgi tur sastapusi interešu, domu un aizrautīgu ideju biedru, izcilu personību K.Krustkalnu. Laulību abi reģistrējuši vietējā ciema padomē, vedējos bijusi ilggadējā Nīkrāces skolotāja Kleinhofa ar dzīvesbiedru.

Pēc dažiem gadiem abi pārcēlusies uz Snēpeles vidusskolu, tolaik – laukos prestižu skolu. Tur Ingeborga septiņus gadus mācījusi latviešu un angļu valodu.

No 1973. līdz 1992. gadam bijusi Grenču pamatskolas latviešu valodas un literatūras, arī zīmēšanas un rasēšanas skolotāja. Ar lielu ener-

ģiju un atdevi vadījusi dramatisko teātri un leļļu teātri, kam pati sacerējusi ludziņas.

I.Krustkalnes stāstu un romānu galvenā tēma ir mīlestība, arī tas, kā kuram paveicies dzīvēt padomju sistēmas apstākļos gan laukos, gan pilsētā. Viņas grāmatas ir cerīgu, gaišu laimes mirkļu bagātas. Pēc vīra nāves I.Krustkalne vēl astoņus gadus dzīvojusi klusā vientulībā, pabeigusi pēdējo stāstu krājumu *Liktenīgais ceriņzieds*.

2018. gada Ziemassvētkos viņa man stāstīja, ka pēc grāmatas uzrakstīšanas jūtoties savādi – neesot vairs... darba. Viņai bijusi acu operācija, un redzi vajadzējis saudzēt, tādēļ viss laiks jāpavada pārdomās un atmiņās. Ziņu par I.Krustkalnes aiziešanu mūžībā izlasīju avīzē *Saldušs Zeme*, uzzinot, ka viņa mirusi pie meitas Aldas.

Alda vēstulē raksta: „Mammu

pēdējā gaitā izvadījām ceriņziedu laikā, guldījām Ķīšu kapos blakus tētim. Abiem vienmēr būs 85 gadi... Mums, palicējiem, ļoti pietrūkst mammas – tā viņu iesauca mazbērni. Viņas labestība, devīgums, beznosacījuma mīlestība ir mūsu sirdīs, tur tā būs vienmēr.”

PRIEKĀ AVOTI

„Manuprāt, cilvēks ir priecīgs, ja jūtas kādam vajadzīgs, viņam viss izdodas, apkārt ir mīloša ģimene un pozitīvi draugi,” saka Kuldīgas Centra vidusskolas 12.m klases skolniece Ance Brālīte.

ĒDIENA GATAVOŠANA

„Kopš agras bērnības esmu vērojusi, kā mamma rosās pa virtuvi. Acīmredzot man tas iepatīkās, un aptuveni sešu gadu vecumā mammu no darba sagaidīju ar izceptām karbonādēm. Tās noteikti nebija tās labākās un garšīgākās, bet, laikam ejot, prasmes esmu pilnveidojusi. Labprātāk taisu saldumus: kūkas un kūksniņus. Tētis ir liels saldummīlis, tāpēc viņš īpaši novērtē to, ko es brīvdienās pagatavoju.”

BRĪVPRĀTĪGAIS DARBS

„Ar to iepazīnos jauniešu mājā. Pēdējos gadus darbojos Kuldīgas novadā. Pagājušogad saņēmu domes priekšsēdes atzinību par brīvprātīgi nostrādātajām stundām. Mans darbs saistās ar jauniešiem: organizēt pasākumus, vadīt aktivitātes mācībās un nometnēs, taisīt afišas. Man prieku rada palīdzēšana otram, tāpēc brīvprātīgo darbu varu dēvēt par sirdsdarbu, kas katram noteikti nav pa spēkam.”

„Pavērās pavisam cita pasaule”

ČETRKĀJAINIE DRAUGI

„Jau no bērnības manā ģimenē bijis kāds mājdzīvnieks. Tagad mums ir trīs kaķi un suns Bella. Dzīvnieki man no mazotnes iemācījuši rūpes un atbildību. Mums pienākumi ir sadalīti, mans pienākums ir izvest Bellu pastaigā. Dzīvnieki ienes neizmērojamu prieku un mīlestību. Es nespēju iedomāties dzīvi bez četrkājainajiem draugiem.”

DRAUGI

„Mans draugu pulks ir diezgan kupls. Lielākoties satiekamies nedēļas nogalē, tāpēc ka strādājam un mācāmies katrs savā pilsētā. Vasarā parasti izvēlamies aktīvu atpūtu pie dabas, bet vēsā vai lietainā laikā galda spēles. Labi, ka ir tādi draugi, ar kuriem jauki pavadīt laiku un kuri ir blakus, kad to visvairāk vajag.”

KLASESBIEDRI

„Māte un Jura Kazdangas pamatskolā mācījos pirmos deviņus gadus, tagad – Kuldīgas Centra vidusskolā. 10. klasē viss bija pilnīgi jauns un nezināms, taču ātri sadraudzējos un kolektīvā iejutos. Katra diena ar klasesbiedriem atnes jaunus piedzīvojumus. Ar klasi man paveicies – esam kā vienots veselums, tomēr katrs ar savu odziņu.”

CEĻOŠANA

„Tas ir labs veids, kā iepazīt citas kultūras, ēdienu un apskatīt dabu. Viens no mīļākajiem bija brauciens uz Horvātiju, kur devos ar skolasbiedriem projektā *Starpkultūru dialogs slāvu valodās*. Ceļojumos labprātāk vēroju dabu un nogaršoju nacionālos ēdienus nekā dodos uz populārājiem apskates objektiem. Manuprāt, tā var redzēt katras valsts īsto kultūru un cilvēku dzīvesveidu.”

VISS JAUNIEŠIEM

„Jau pamatskolā sāku apmeklēt jauniešu māju Aizputē. Patika piedalīties diskusijās, piemēram, *Kafijā ar politiķiem*. Tās iespējas, ko tik visu tur vien varēja darīt, pavēra pilnīgi citu skatu uz dzīvi. Pateicoties Ideju mājai Aizputē, jau gadus četras piedalos sadraudzības nometnē kopā ar zviedru jauniešiem. Mainot skolu, sāku apmeklēt Kuldīgas jauniešu māju. Seit atkal pavērās cita pasaule. Pirmo reizi devos programmas *Erasmus+* mācībās un noteikti nekad nebūtu izlēmusi to darīt viena. Abas jauniešu mājas ir pilnīgi atšķirīgas, tomēr pozitīvā ziņā manu dzīvi sagriezušas kājām gaisā.”

Lāsma Reimane, Ances Brālītes arhīva foto

PĀRDOD

Zemnieku saimniecība pārdod mazlietotu **RULLU PRESI Metal Fach Z-562** jaunai sezonai. Tehnika laba stāvoklī: gan tehniski, gan vizuāli. Pirkta jauna. Viens saimnieks. Rullu izmērs 1200 x 1200. Ietīn ar auklu, var pielāgot pie tīkla. Centrālā ķēžu eļļošana. Tālr. 20031784.

Visu veidu **JUMTU SEGUMUS**, skārda detaļas, noteksisēmās. Tālr. 26844885.

KARTUPEĻUS pārtikai un lopbarībai. Tālr. 25252735.

Sēklas lieluma **KARTUPEĻUS**, agros: 'Arosa', 'Rivjēra', 'Borovina', 'Sunshine' u.c., vidējās šķirnes. Bezmaksas piegāde. Tālr. 24976880.

Pārdod bioloģiskos, pārtikas un lopbarības **KARTUPEĻUS**. Laba cena. Tālr. 26016315.

GRAUDUS un **MILTUS** ar piegādi. Tālr. 28317460.

Jaunlopa **GAĻU**. Tālr. 29688545.

SIA Vēvers pārdod priedes skaidu kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 125 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 125 eiro par paleti. Ir pieejamas arī jauktu koku briketes, 115 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 26760065.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**, skaldītu malku, 3m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu bērza **MALKU** maisos, skaldītu kravās. Tālr. 22377474.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

PĒRK

MĀJU Kuldīgā. Tālr. 20633660.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 26330318.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

Lapkoku **CIRSMAS**. Tālr. 27811870.

SIA **PRIEDES AG** pērk **CIRSMAS** un **MEŽUS**. Tālr. 26993794.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakaļ. Tālr. 29886349.

IZĪRĒ

Plašas **BIROJA TELPAS** vecpilsētā Liepājas ielā 25; 299,00 EUR +PVN. Tālr. 29578966.

Izīrēju vienistabas **DZĪVOKLI** privātmājā ģimeņiem ar pastāvīgiem ienākumiem. Vairāk informācijas, zvanot pa tālr. 23775860.

IZNOMĀ

ARAMZEMI (6 ha) Kuldīgā. Tālr. 20016500.

VAJADZĪGI

SIA **Rajaks** (46102003750) Kuldīgā, Planīcas ielā 75, **TARAS KLUČU GARINĀTĀJS** darbam ar motorzāģi. Samaksa, sākot ar 700 eiro. Tālr. 29143242, 26464576.

SIA **BSR 1** (42103103288) – **PAVĀRS** ar pieredzi Liepājā. Samaksa no 3 EUR/ h. Tālr. 26449034.

DARBS Vācijā gaļas kombinātā. Stundas likme 13 eiro, nodrošinām ceļu un dzīvošanu Vācijā (66 eiro mēnesī). Stikāka informācija pa tālr. 20227843. **ALMA M**, 40003543608, lic.nr. 22/2017.

Latviešu ģimene Norvēģijā meklē **AUKLĪTI** diviem bērniem (7 un 8 gadus veciem), dzīvošana uz vietas. Prasmes labi gatavot ēst. Steidzami. Alga 700 eiro. Sīkāk, zvanot pa telefonu, var sūtīt arī SMS vai rakstīt e-pastā: fargo83@inbox.lv. Tālr. +479 6677717, Evalīna Kīma.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko A, BE, C un CE (03.03.) kategorijas kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 23071223, 26120089.

AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE, 95. koda kursus. Tālr. 29194359.

JURISTA pakalpojumi. Tālr. 29293749.

DATORU apkope un remonts. Tālr. 26669624, 29242556.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Visu veidu **JUMTA** un **CELTNIECĪBAS** darbi. Tālr. 26844885.

Brīgāde **MAINA JUMTUS**, taisa koka karkasus, telpu remonts, materiālu piegāde. Tālr. 24848162.

Ēku siltināšana ar **BERAMO VATI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
Iaukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
 25 622 293 (Āris)

PATEICĪBA

Pateicamies Liepājas, Skrundas apbedīšanas birojam, Aivara kungam par mūziku, pavadītājam par sirsnīgiem atvadu vārdiem, radiem, draugiem, kaimiņiem par līdzjūtību un skaistajiem ziediem, kafejnīcai *Jumis* par mielastu, izvadot **VISVALDI LASMANI** pēdējā gaitā.
Piederīgie

LĪDZJŪTĪBAS

*Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.*

/J.Silazars./

Intiņ, izsaku visdziļāko līdzjūtību, tēti zaudējot.

Austra

*Klusu, klusu nu uz dusu,
Ne vairs grūti, ne vairs sāp...*

/D.Avotiņa./

Izsakām līdzjūtību Ramonai tēti un levai, Robertam mīļo opīti pavadot mūžībā.

Aina, Uldis

Izsakām līdzjūtību Intai Dinsbergai, tēti mūžībā pavadot.

Kaimiņi Smilšu ielā 1

Izsakām līdzjūtību RENĀTES ŠMĒDINĀS tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

Pirmās sekcijas kaimiņi

Piltenes ielā 16

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts.*

/J.Rūsiņš./

Izsakām līdzjūtību Šmēdiņu ģimenei, RENĀTI mūžībā pavadot.

Dārza kaimiņi: Lasmaņi, Valteri,

Eihmaņi

*Klusums, tevis vairs nav,
Tikai atmiņas.*

/A.Gļauda./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un esam skumjās kopā ar Valdu Poli-Āboliņu, mammu mūžības ceļā pavadot.

Kaimiņi Maija, Dzintra, Gunārs

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārnēm
sedz.*

/Ā.Elksne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību skolotājai Egītai Kurmei, meitu MADARU mūžībā aizvadot.

Skrundas vidusskolas kolektīvs

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem
spārnēm sedz.*
/Ā.Elksne./
Skumjās paziņojam,
ka 26. februārī mūžībā devusies
FELICITA MISUNA.
Izvadīšana sestdien, 7. martā,
12.00 no kapličas Aizputes ielā uz
Kalna kapiem.
Piederīgie

Paziņojam, ka mūžībā devusies
AUSMA LOGINOVA
(25.03.1932. – 26.02.2020.).
Dēls Elmārs Gailis

KONKURSS

Jaunajiem vides reportieriem

Vides izglītības fonds aicina jauniešus no 11 līdz 25 gadiem piedalīties jauno vides reportieru konkursā un aktualizēt vides problēmas.

Šajā programmā iesaistījušies 360 000 jauniešu no 45 valstīm. Mērķis – izziņāt vides problēmas, popularizēt pareizu rīcību un apgūt mūsdienu mediju rīkus sabiedrības informēšanai. Jaunieši aicināti iesūtīt darbus, kas apraksta viņiem un kopienai aktuālu problēmu, pēta iemeslus

un iespējamo rīcību, sabiedrībai to parādot viegli uztveramā veidā. Šogad ieteicamie temati ir klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un piesārņojums, sasaistot tos ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Darbus trīs formātos (rakstus, fotogrāfijas un video), kā arī trīs vecuma kategorijās (11–14, 15–18, 19–25 gadi) vērtē žūrija. Var strādāt grupās vai individuāli, drīkst iesniegt vairāk nekā vienu darbu.

Katru gadu valstī labāko darbu autori tiek izvirzīti starptautiskajam konkursam, kurā vērtētāji ir eksperti no Starptautiskā Vides izglītības fonda, ANO vides programmas, UNESCO un Eiropas Vides aģentūras, kā arī plašsaziņas līdzekļiem. Var iegūt starptautisku sertifikātu un publicitāti.

Terminš – 3. aprīlis. Informācija: Vides izglītības fonda mājaslapas sadaļā *Jaunie vides reportieri*.

MARTA ERUDĪTS

Cik iedzīvotāju bija iesūtījuši anketas konkursam *Mans pasnieks*?

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un **līdz 5. marta 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Atbilde:

30 minūtes automašīna var atrasties stāvvietā pie Kuldīgas slimnīcas galvenās ieejas.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Lilija Baukše, Jānis Kviesis, Gunta Grundmane, Daina Brūkle, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente.

Konkursu atbalsta Šarlote.

Līdz pirmdienas 11.00 informējiet redakciju:

▪ par kultūras u.c. pasākumiem

e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv,

▪ par notikumiem draudzēs

e-pastā: dina.porina@kurzemnieks.lv, tālr. 63350568!

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

INTERESANTI

– Kāpēc vīrietis neziņoja policijai par nozagtu kredītkarti?
– Tāpēc, ka zaglis tērēja mazāk nekā sieva.

.....

Zaķis aiziet uz veikalu.
– Man, lūdzu, divus līpausīnus!
Pārdevējs vilks saka:
– Tie nav līpausīni, tie ir apelsīni.
Nākamreiz zaķis aiziet uz veikalu.
– Man, lūdzu, divus līpausīnus!
Pārdevējs vilks saka:
– Tie nav līpausīni, tie ir apelsīni. Ja tu vēlreiz pateiksi *līpausīni*, pienaglošu tevi pie plaukta!
Nākamajā reizē zaķis aiziet uz veikalu.
– Naglas ir?
– Nē.
– Nu tad man divus līpausīnus!

SEN

Kā klājas, kad grib daudz pelnīt

Kā zināms, bijušā Kuldīgas cietuma pārbūves darbus pasta kantora vajadzībām nosolījis kāds Vidzemes uzņēmējs Siliņš par 40% lētāk zem valsts noliktās izsoles maksas. Darbus uzsāka aizpagājušā nedēļā, bet strādnieki ārkārtēji maz izpelnīja. Dažiem pat neiznāca 1 lats dienā. Ar aploku pļaušanas sāksanu, kur var nopelnīt ap 3 latiem dienā, daudzi strādnieki aizgājuši no cietuma pārbūves darbiem. Sak, plēsies, uzņēmēja kungs, par savu legālo nosolišanas cenu vecajos cietuma mūros viens pats.

Tagad darbi iet uz priekšu ar vēža gaitu, kas var stipri novēlot šo darbu pabeigšanas termiņu. Ņemot to vērā, vietējā pasta kantora priekšniecība ziņojusi par šo nevēlamo stāvokli pasta departamentam. Sagaidāma, ka šo uzņēmēju, kas, acīmredzot, ar maziem izdevumiem grib daudz nopelnīt, centrālās iestādes drusku sapurinās un viņš kļūs pret strādniekiem mikstsirdīgāks.

Jaunais Kurzemnieks 1932. gada 29. jūnijā

Naudas maki
(pakaviņi) un citi
Kabatas portfeli
Rokas portfeli
Ieši izvēt.

P. Altberga
veikali Līpājas ielā Nr. 4.

Laikraksts
„Jaunais Kurzemnieks”
izdalamās vietas:
Rendē – Koop. „Pašpalīdzība.”
Rajkos – Kooperatīva.
Vārmē – Kooperatīva „Maras”
Līpkaļnā – Zaiņā muiža A. Vēglera kga
veikali.
Ivandē – Podriusa kga veikali.
Kjmaik – Krogā.

Pugšminētās vietas pieņemts abonē-
mentus, sudmājumus. Turpat arī var
nodot ailes izpēšanai.

KURZEMES RADIO

UZGRIEZ SAVU PERSONĪBU!

ANDRIS GRĪNVALDS
IEVA DZENE
DACE BLATHENA
KĀRLIS NEIMANIS

Konditoreja Krikumiņš
4. martā 11.00 visus laipni
gaidīs arī Adatu ielā 5
(rūpniecības tirgū),
kur tiks vērtas durvis jaunai
kafejnīcai Krikums.
Laipni aicinām uz esošās un
jaunas produkcijas degustāciju!

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā
Kurzemnieks
iesniedz ērti
no sava datora

307.lv

**ATCERIES ABONĒT
KURZEMNIEKU
aprīlim, maijam,
jūnijam!**

Vinnijs Pūks runā par svarīgo

„Mēs gribējam bērnus ar vērtībām iepazīstināt caur teātri,” saka Kuldīgas *Ābelītes* audzinātāja Ilze Stieģele. Viņa kopā ar kolēģēm iestudējusi izrādi *Vinnijs Pūks un viņa draugi*, un pagājušo piektdien bērni to noskatījās.

Izrādē spēlēja arī audzinātājas Iveta Redīza, Sandra Kleinhofa, Ilona Šile, Liene Zikmane, Aija Palma, Malda Briede un Kuldīgas bibliotēkas bērnu literatūras centra vadītāja Rūta Beltiņa. „Tā kā mēs pašas daudz ko protam, šķita, ka bērniem varētu būt interesanti, ka mēs, audzinātājas, viņiem kaut ko rādām. Mēģinājumi notika brīvajos brīžos. Tāda uzņemšana, ko šodien piedzīvojām, sasildīja gan mūs, gan viņus pašus. Tas ir kaut kas jauns,” stāsta audzinātājas.

Ideja radusies pirms gada. Režisore I. Stieģele saka: „Vinnijs Pūks bērniem jau no mazām grupiņām ir pazīstams tēls. Visiem mīļš un tuvs. Gribējam atrast to pamācošo līniju, kas liek dziļāk ielūkoties arī pieaugušajiem. Gribam atdzīvināt vecās labās grāmatas, ar kurām augām mēs pašas.” Izrādē atspoguļots sen zināmais teiciens „Nedari otram to, ko pats negribi piedzīvot.” Februāris bērnu darzrādē bijis draudzības mēnesis, un šķitās, ka ir īstais laiks šo uzvedumu parādīt. „Mums ir ļoti laba sadarbība ar Kuldīgas bibliotēkas bērnu literatūras centru. Paldies, ka Rūta Beltiņa mūs atbalsta,” saka I. Stieģele.

Audzinātājas atzīstas, ka jau radusies jauna ideja, bet to viņas vēl patur noslēpumā.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Ābelīte* audzinātājas iestudējušas izrādi pēc daudzu paaudžu bērniem pazīstamās Alana Aleksandra Milna pasakas *Vinnijs Pūks un viņa draugi*.